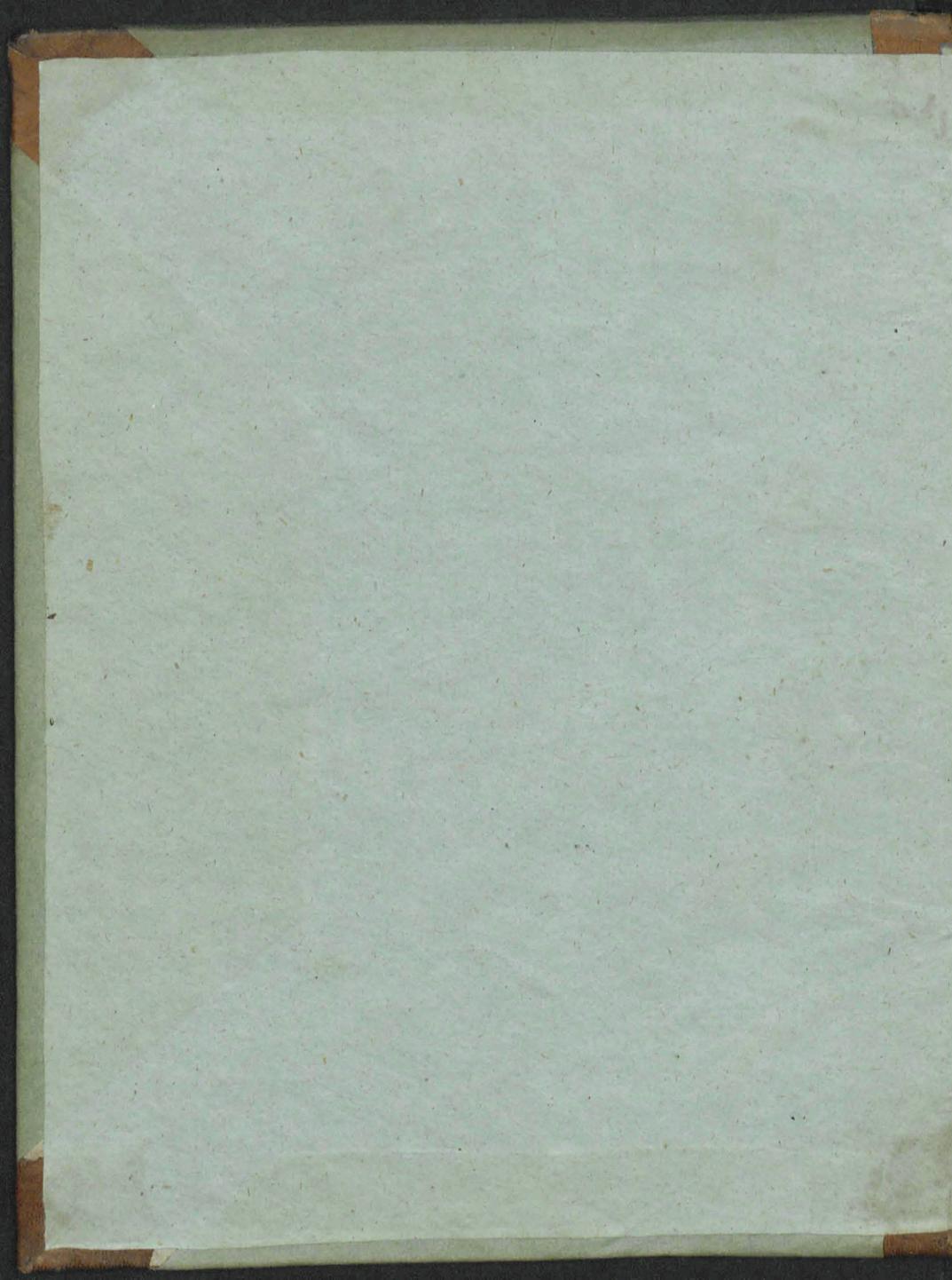

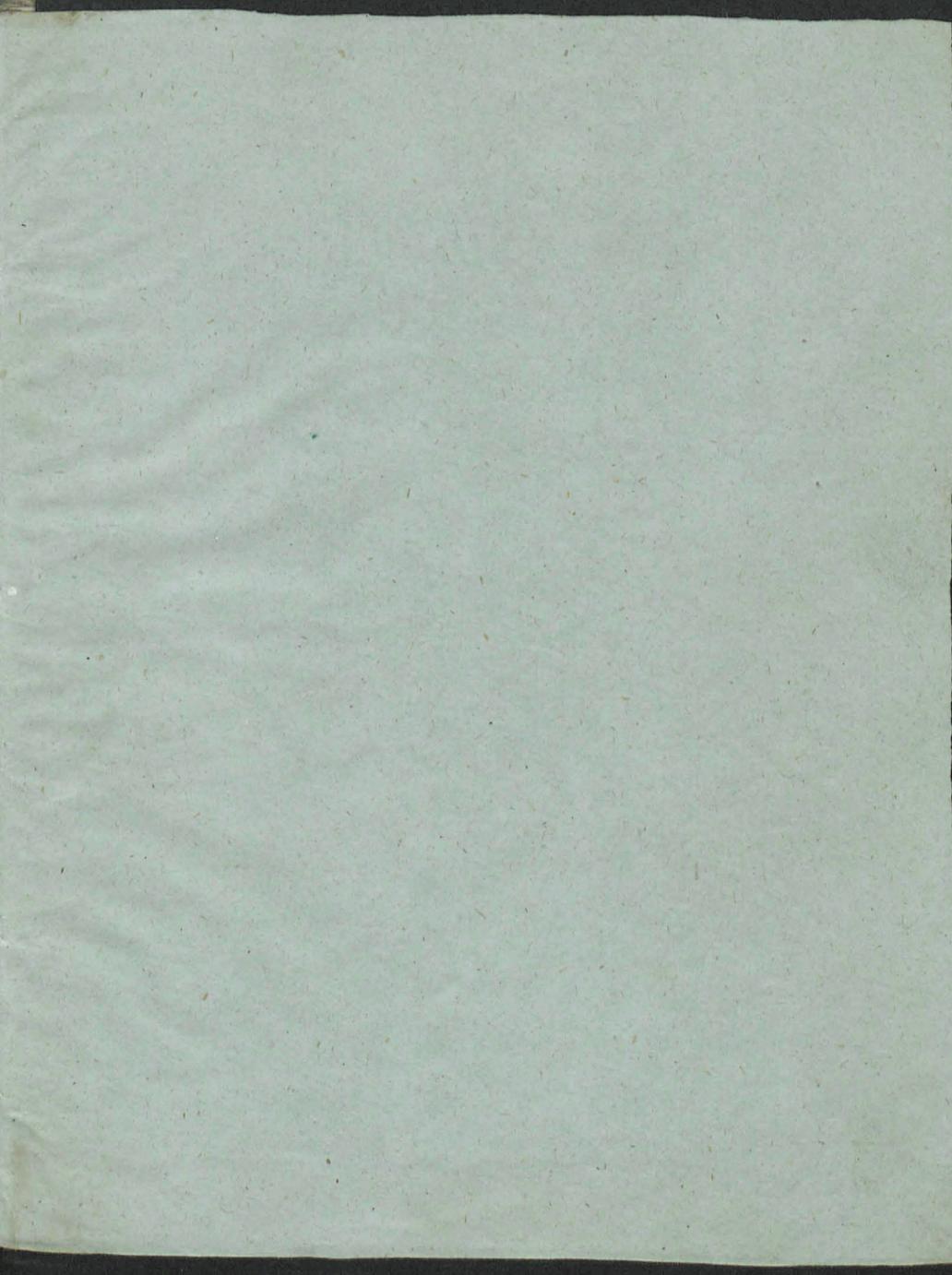
BIBLIOTEKA

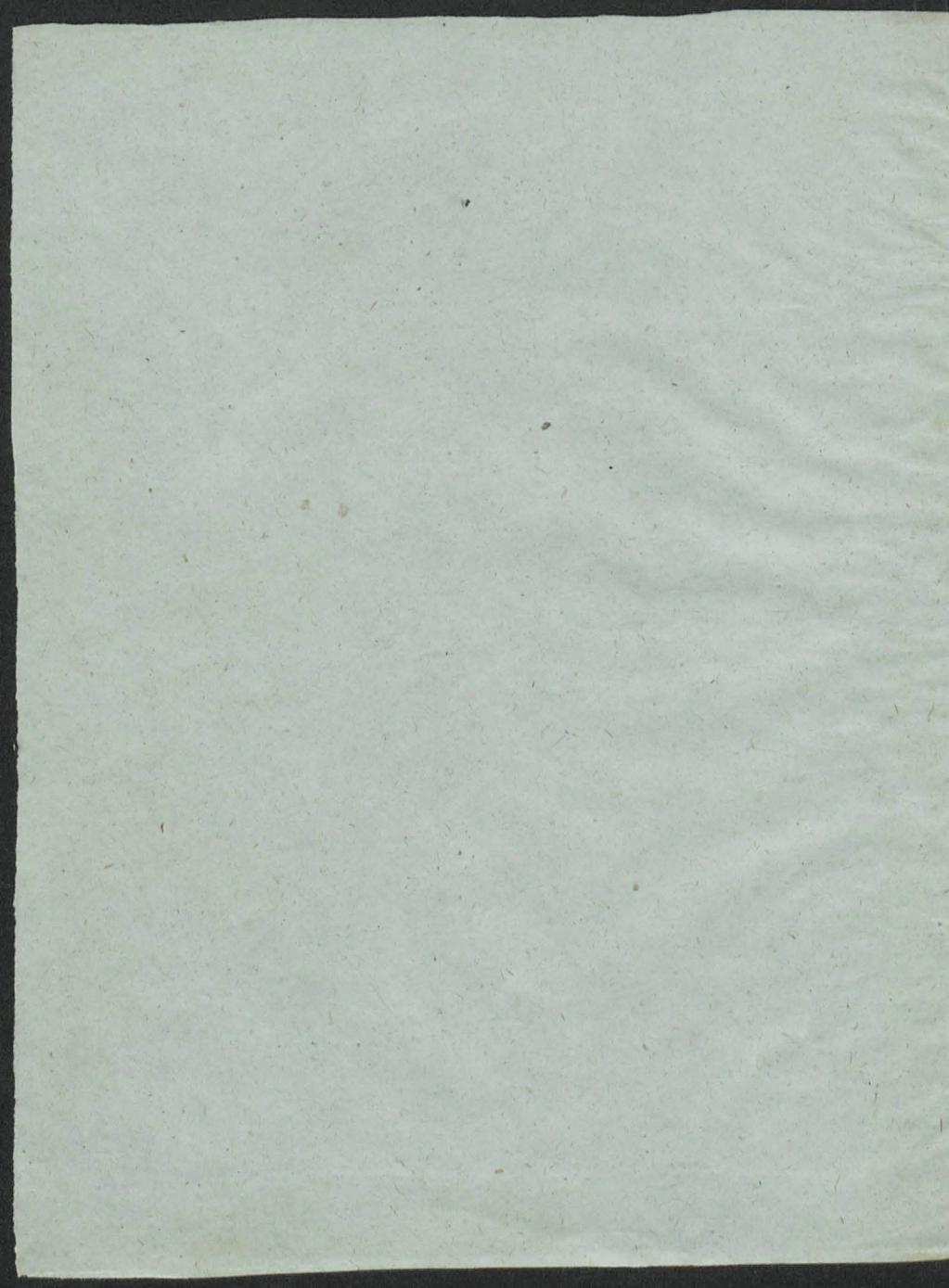
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

2787

SPIZARNIA

AKTÓW ROZMAITYCH.

Ktore sie przy Zalotách, We.
selach, Bánkietach, Pogrzebach, y tym
podobnych inszych Zabáwach Swietckich,
odpráwo wáć z wykły.

Wszystkim z obopolnie Stanom Swietckim, tak
Szlacheckim iako y Miejskim, a zwlaścza Młodzie
stużaca, y niemanczy pozyeczna.

Ucie żawie sie z rekará slowo wytrzosć może;
Ten co temu podoba / ma inż dary Boże.
Ucie w sztykach nas vežonych natura zrodziła /
Innym troche / a innym wiele zdzieliła.
Ganic tedy wzech rzeży / tym co potrzebuja /
Ucie potrzebá: aż pierwey sami ich skosztujis.

W KRAKOWIE,
W Drukární Marcina Filipon skiego,
Roku Państkiego 1635.

Do Czytelniká.

Nie dziwuj sie Czytelniku łaskawy / którego Pan
Bog rózumem takim oddarzył / że wysko we-
dług czasu odprawiać w Polityce możesz: Ja te pra-
ce moje tym oddam / których ábo rózum nadwatos-
ny / ábo też czerstwy y zdrowy będąc w przygodzie
magley y predkley / terminu pożądanej dostopić nie
może. Łatwiej / iako experientja ręcy / z gotowych
drzew budowac / o nie sie nie starajac. Łatwiej gdy
gotowe Mapno / Ceglę / ábo Kamienię / y insha Ma-
teria murować. Rozumiem że nie wyscy w skle-
cie / ale niektóry za skleś się ręczyli / także iako
że mąpisal: Non ex quouis ligno fit Mercurii
álbo lato powiadają: Ulie z lázdego Žalá b
Ziobz: Ulie lázdy też z relawą słowo może
trząść. Ja tedy tey intencyey będąc / y to w
wpatruioc / tom (co masz) zebrać / przyjmi za w
zne. Tym / co prace ludzkie skłania / odp
iąoc / á sam zdrow vzywając:

Mowy przy Aktach Z A L O T N Y C H.

Pierwsza Mowá przy przyjeździe w Dzie-
wosłaby, o P A N N E prosić.

Błistły i nieodmienny dekret naywyższego
Pana Stworce wspankiego Narodu lndzkiego jest ten
Moy Mściwy Panie U. taktже moia wielce Mściwa
Pani U. że stworzywszy czlowioka na rojoberzenie
swoie / y swiatu wspankiego Ueconomya, y Rzadstwo abo gospo-
da stwo iemu zleciwszy / powiedział: Nie jest dobra czlowiekos-
wi bydż samemu; A racya y przyczynie tego dacie Krol barzo ma-
dry / gdy mowi: Nie dobrze czlowiekowi samemu / abowiem
także wpadnie nie ma kroby go ratować. Co wspanisko bezwys-
y doswiadczensem wyciezenia okolo prac trudności / y in-
nych robot sie bawiacy do siebie przyznac myślimy / tak osoblis-
cie Jego Młc Pan U. skutek rozsądku rąkowego vezut / gdy
o zacnych Rodzicow swoich w sprawach Domowi / y Rzeczy-
pospolitey rozwiezione / onemi sie po te czasy zabawiac nie prze-
stat. Umyślisz sobie obrać przyaciela rąkowego / z ktorymby
prace rąk swoich zahydraulac / od niego w przygodach rosnich
ktorym każdy z nas podlegać musi / mogi bydż poratowany z
Widzacie jednak zacny Dom y Familia W. M. Mściwego Pana
wdzięczność cnocy / y inße kcore do tego należa zacne przymioty
Rzeczypospolitey wiadome y pozyteczna / Blogosławienstwem
Paniskim hoynie opatrzonny przez nas przyacieli swych / słuszyć
zawsze gotow bedac / jako Wm. memo M. Panu / tak y zacnemu
Domowi y Familie W. M. Mściweº Panu prosi / abyś M. m.

Mowy przy ~

Młciwy Pan iego w laskie swę przylaszy / oney iemu w zawie-
tey przećwoko Domowej W. mego M. Pana checi y życiwo-
ści nie odmawiaj. A w tym ciego wzgledem przedsiewzietcia
swego przez nas żada / laski swę / o ktorą y porotore prośmy / za-
żwoły / nie oddalał / przyjacielem a kleynotem z bogęsławien-
stwa Pańskiegobie dānym / ktorę sobie w zacnym Domu Wm.
M. pana vpodobal / sobie z syna y sluge życiowego zntewolil.
Rozumie y z nami wespół o lásce M. M. M. p. je pożrzawę
na rządzenie wożciwe / a wprzod na wychowanie y ćwiczenie
mlodych lat Je° Młci na nas przyjaciol / Je° Młci sobie echo-
tnego sluge do końca zniewolić / y towarzyszem wiecznym prze-
baczyć nie bedzieſ racyſ.

Druga Mowa o tymże, przy przyjeź- dzie na Względy.

I Ako skoro Jego Młci Pan L. doznał wielkiej checi w laski
W. M. Młciwego pana / a to naprzod przypatrzywszy sie
dzīelnosći / cnotom / zasługom przećwoko Rzeczypospolitey za-
cney familię W. M. M. Pana potym też chetney / y nieomyl-
ney lásce W. M. Młciwego Pana ciasno świeżego bedac / dozna-
wszy zataionych na on czas istier / checi zamysłów y uslug swo-
ich / teraz seroce rożharzonych utulić y pokryć inż wiecey ni-
może. Rozmaitę stan ludzkie terminy od Bogę sobie naznaczo-
ne mają / a tak iako konu Bog co do serca podał / tego inż odmie-
nic nie może. Uawyjszy do serca Jego Młci stanu małżeńskiego
kondycya podać / y droge w Dom zacny W. M. M. p. zā zu-
iemosćia y czestym przebywaniem naznaczył : Bo iesli Małżenka
tylko od Bogę samego / inaczej rzec nie možemy / tylko że słusnie
wprzod do wselakiego usługowania / zatym do sprawowacenia
sie z zacnym Domem y familię W. M. Młciwego p. przez nas
przyjaciol y slug swoich zmierza / y ponieważ usilnie bydż rojer-
nym przyjacielem od Bogę / znac že nie tylko nie lekomyślny

Aktach Zalotnych.

effekt miodosći / ale ani tettomyslna żadza zápedza prosbe náſze
do W. M. M. páná / ale wladza Wſechmocnego / iako nas iuſ
tak y serce Je° Młci / do obránia przyaciela w Domu Wm. M.
páná / ordynatora. Nádto nie dawny čas iako oddawał checi
y ſyęzliwości z fęzergo effektu W. M. Młciwemu pánu : v-
znał także od W. M. M. P. wzáiemna láske y porwolnosć : za
ktora iako zá pewnym wodzem idac / śmie o Eleynot zacnego Do-
ma Wmci M. Młciwego páná o včele y ozdobe rodžicielska / o
mierozdwoionego przyaciela Wmci żadáć y z pokora a vnižon-
nosćia láska može byc / prosić / nie vymuiac počiechy / ſeby nie tyl-
ko ſlaga / ale y synem W. M. Młciwego páná wſelakim zamý-
stem fęzerochetnym byc mogł. Trzyma z námi wespot o lásce
W. M. M. páná / je Wm. Młciwy pán oczy obrociszy
ná postepki y vežciwe wychowanie ná sprawy y počciwe rza-
dzenie / Jego Młsc ná nas przyacieli / Jego Młsc prosbe sòbie
Jego Młsc do kęhcá zniewolic / y onego tym oco prosi nábawic
bedzieś raczyl.

Trzecia Mowá o Pánne.

Wszystkie rzechi Młciwy pánie, ktorekolwiek okregiem nie-
ba wysokiego na tych niskosciach sa ograniczone y ocer
klowane / cokolwiek czynia y sprawuja to wskytko zárzadem y
dyrygowaniem dwu pánów : z ktorych ieden Bog Laywojszy
wformowawszy drugiego / to iest / nature abo przyrodzenie ná-
sze / ludzi w rojne stany podzielowszy / rojne im tež zabawy / y pie-
czolowania zostawiat. A iako Rzadzca madry y potęzny, ro-
zumem człowieká nad inſe ſtworzenia obdarzywszy / nature ie-
go tak vſtaſtowat / ſe nad iey wola niezegę człowiek vežnić nie
śmie / tylko ſeby byt z iey posluſhſtrwa w chelznany / y czola
przetartego. Ci dwaj Pánowie sprawula / ſeby człowiek w kole-
iach stani swe byl zatrzymany / ci sprawula aby o krótkim wieku
swe terminie wiedzac / o ſlawie ſie starat / y pámiatke po ſobie zo-

Mowy przy

skawil; A starać sie aż wedlug rozmaitości stanow / rozmaitości moje. W Rycerstkim iednak mestwem, dzielnością, y rownych po sobie za Błogosławieństwem Pańskim potomkom zostawięiem. Oto się dawno Je^o M. p. V. starać sie wsiuac Rze-
czypospolitey y zacnym a prawie daleko synocym postępkom sie
przypiątzywosy i teraz iż iż wiecę zamysłoro y wisiowania zahā-
mować niechce / hámulca do zahamowania ich nie mając. A te
wsiność Je^o M. jest Dom zaeny y familią W. M. M. Pana
widząc go bowiem w cnoty Dziećstwa vdogacony w załugi Rze-
czypospolitey / dobrze opatrzony w Potomki / torem Przodków
swoich idace i za Błogosławieństwem Pańskim hoynie roskrzes-
wiony / nic nie wstępil ozwiać sie sluga W. M. M. Pana: nie-
wątpiąc tą bynammiey o iżsce W. M. M. Pana / że za chetny-
mi y życzliwemi służbami Je^o M. nimi nie gardzaczą wiecznego
sluge y syna / coworkersm do stanu przedsięwziętego opatry-
wosy / przyiąć bedzieś racył.

Dziękowanie za obiecana Pannie:

I Ako sie przedtym rzekło / moy M. p. że tamkedy wola naya-
wyżsiego Pana przystępnie za zrzadzeniem y ordynacyja jego /
wszytko się szczęśliwie powodzi. Ponieważ on sercem człowieka
każdego kieruje / a osobliwie w sprawach takich / które często-
króć aż z wiązka checia y vprzymością iednane bywaia. Nie-
przyjaciel iednak ludzkiego Narodu one targać y rozrywać
zwoyki (dosyć) znaków wolej Bożej w przedsięwzięciu Jego
Mci postanych wdziecznie przyiąć / y Je^o Mci tako przedtym
przytomnego / taka y teraz osoba ale nie sercem y życzliwością od-
lejego / y od zacnego Domu swego W. M. M. Pana oddali-
nie racył / trzymia na potom dłaże W. M. M. p. je wissiki
iego znaki torem te cheć w laskę W. M. M. p. przeciwko za-
cnemu Domowi y familię W. M. osiądzać bedzieś chciat

wdzięcie

Aktach Zalotnych.

wdziecznie bedo przyjete / y to co pan Bog teraz z obudwu stron
priwili skutecznie wypelnione.

Drugie Dziekowanie.

I Uliczey rzeć nie moge / moy M. p. iedno to co niekiedy powles-
dżał ieden z poetow.

Gdy co sam Bog wnet sprawić chce ; nāiego zdanie

Wsytko sie to sſać musi, nāludzkie mniemanie.

Rzeć nie možemy / aby ta sprawia nie byja zrządzona dekretem
Stworce nas wspanieli / poniewaž na żdanie Jego Mięci / które
on sam do zacnego Domu Wm. M. Pana / obrócił chec y
chote / tak przy przystomnym Jego Mięci / iako y przy nas nie-
marieżonym czolem iest okazana. Ten sam nich sprawi / aby
o wspaniko co zaczal / w sercach stron obudwu do skutku samego
sumiac przeszody wosielakie / które do tego przedsięwzięcia zwo-
łyty bywac po gotowiu / przyniesc raezy. To obieciemy / że
iā checi y vslugach Jego Mięci / które zawszaj przeciwo zacnemu
Domowi W. M. Mięciwego Pana / namnicy nie zeydzie.

Trzecie o tymże Dziekowanie

A Cskolwiek wiekli sa w sercach ludzich / w tych sprawach /
ktore wiada nienawieśnosci / y watpienia / wiekhe iednak
daleko sa terminy y dekretā Boga wspaniogacego / które ażby
te wieka dokumentowo pokazać mogły / on iednak opuściwszy
zetylny dokument iest czasu terazniejszego nam takzstrony Wm.
Mięciwego Pana / iako y z strony Jego Mięci / od którego iestesmy
osłani / wzyniony. Niechże to wspanisko stategnie sami do końca
teruse / aby Wm. M. Mięciwy Pan / w checi swojej przeciwko
Jego Mięci / y Jego Mięci także w vslugach y przedsięwzięciu
woim przeciwko zacnemu Domowi W. M. M. p. stategnie
rwali. Na czym iż Je^e Mięci nie zeydzie / namnicy nie watpimy.

Mowa

Mowá przy oddawaniu Vpominkow, od
P A N A M Ł O D E G O.

Wядoma rzecis iest/ Mnie Miłce Młciwa Panno/ że ieden drugiemu nic tak drogiego darować nie może/ iako sam siebie: a z wolaſſez i tam kedy sie abo rowność/ abo też roźność i a- kkolwiek znaydzie. Tak sie vpodobalo ſtowrocy Taywoyzjemu/ że daroſy iednemu człowiekowi moc / to wſytko co oko iego zai- rzec może/ nic mu zacnieyſego nad zdrowie y ſywoſt nie dárował. Inſego y wiekſego na ten czas vpominku Jego Młci Wmci Młciwey Pannie poſtać nie mogi nad ten/ który czasu nieda- ronego z nieomylnych perwne wyrokow Božych oſiārowat. Ser- ce bowiem / ktore oraz y wodzā / y pana tak ſrogimi ſlubami zwiazało/ oddał Wmci M. M. Panie / y Wmci M. M. p. po Jego Młci nic milſego z rowney miłoſci znaku niepotrzebujesz / y lemu co wiekſego oſwiadęſyc niepodobna. Ale w takowym iuſ ſwiaſtu raz sam sobie oddarоſy / przyſlo mu te Vpominki przez mie W. M. M. p. oſiārować / z jakim affektem / z iaka ſy- czliwoſcia/ serce ktore iuſ Wm. oddał / ſwiadkiem iest y ſedzia / zaczym że od W. M. p. wdziecznie beda przyiete / nie watpimy.

Mowá przy oddawaniu Vpominkow.

Aczkolwiek roźne sę na ſwiecie ſzrodki / ktorymi zwylekli lu- dźiemiedzy ſoba nabywąć przyjaźni / doſyć taktje przyczyn / ktore ſpołeczną y ſkuteczną przyjaźniv twierdzają / bárzo wiele sposobow / ktoremi ſzterosć przyjaćelska oſwiadęſała: Wſakże iednak / coby affekty ludzkie zatkryte wyrążić y wykonterfekto- wać mogły / trudno znaleść: Abowiem wiele dobroczynnoſci ieden dla drugiego oſwiadęſza / wiele czynnoſci pokazuje / wiele dobrodziejstwo drugi czyni / ale gdy do takich zadatów ludz- koſć przystapi / zaczona z uprzemysłoſcia / iuſ nieomylnie checi ſwiadectwo bydż musi. Jego Młc p. M. z wrodzoney ludzko-

Aktach Zalotnych.

ści, ten vpominieć przez mis posyla W. M. M. p. życzac aby ten ktorzy serce jego ku Wmci mey Młciwey Pannie dyrygowały hoyna laska / bezdrobliwem dobrodziejstwy / obfitymi poście chami na czasypomyslnie obmysławali.

Trzecia Mowá, przy oddawaniu Vpominkow:

Różne rzeczy opisując historię swoje / piszą o dwóch / którzy rzeczy bardzo trudnych sobie żadali / jeden z nich usiłował aby określić przeciwko sercu ludzkiemu / drugi w wierzchu głowy / kiedy się myśla ludzie zasadzały bydż mogły. Niewiem czym słupne żadości / miłość jednak przyciągała skrzera y oprzejmącoś / jeśli niepodobnego / kiedy wielkiego sobie życzę / to jest / aby przyciągnąć przyciągelowi w podobanemu / serce wiadome dla oswiadczenia miłości i przeciwko niemu zawsze jeter pokazać mogły. Jednakże ta rzeź sam mu Bogu należy : w niedostępności ludzkiej to się znajdują / że chęci swoje zewnętrzne przeciwko przyciągielom powierzają wowni znakami wrażając zwycięli. Toż wchodzić y za tym przeklądem iść przyszło Je^m M. Pánu M. ktorzy zamysły swe do Młciwego skuku przywieść usiłując / chęci swoje oprzejmey y miłości serdecznej przeciwko W. M. M. Pannie / przez te vpominki pokazuje / nie wstępiać że wdzięcznie od Wmci Młciwey Panny bedą przystępieni.

T Te wszystkie mowy miały bydż dyrygowane przy różnych chęci od Pána młodego ofiarowania, y przy jakimkolwiek vpominkow, abo podarunkow, oddawaniu : mogąc stosować vpominkow skutek, y istotę iako sie nizej napisze.

Mowá przy dźękowaniu za vpominki, z strony Panny.

W Atpić niemysem / Młciwy Pánie o tym by námniey / coś w. M. M. Pan powiedział w mowie swojej / że nic eto

Mow y przy

łowywanego znalesie sie na swiecie nie moze / czymby przyjaciel
przyjaciele wi chec y bezerosc oswiadczyc mogl / a zwlasze za
wewnetrzna ktora sama narodu ludzkiego swerzycielowi przy-
nalezy. Zaczym Jey M. Panna M. tak do vchronienia sie de-
kretu Bożego nieprzestepny wyrok widzac / y to ze wsyskie za-
ciagi checi / y vprzemosc od niego samego / iako od najprze-
dniejszego zgody y zobopolnej milosci sprawce pochodzi. Wi-
dzac nastaretel y to / y za wola zacnych Ich M. pp. Rodzicow
swoich idac / ze checi ktore zewnetrznie oswiadczone y obiasnio-
ne byc moga / powierzchowne znaki checi / y vprzemosciego Jego
Mci / czego sobie y Jego Mc źyzy od tego wielmožnosci / w-
przemisie winhuige.

Druga Mowá o tym źe.

Prawda jest moj Mciwy Panie / ze wsyscy tegosmy sobie
ſyzyli / czego niekiedy stary ludzie abo przodkowie naszy
sobie źyzyli / o czym wzmiantka byla w mowie W. M. M. p.
iednak poniewaz sobie samemu Stworca najwyszy zostawil /
Jey Mc. za wola Boja / y za wola Rodzicow swych idac / checi
Jego Mci doznawosy / te powierzchne oddane checi / y vprzem-
szych źyztwoſci vpominki / rodzicznie przysmiae / tego wsyskie-
go czego Jego Mc przez W. M. M. p. Jey M. sobie źyzy /
Jego Mci wzalemnie źyczac.

Mowá prz y oddawaniu Marcypanow.

Oniewaz nie w každym kraju wsysko sie rodzi M. p. ale iako
niektory poeti naminil : Každy kraj ma swe własne przy-
mioty y osobliwe owoce / y przysmak / y vredzale. Zaczym ile z
historykow wiadomoscia dosiacmožemy perwiadala ci ze w Brá-
labryey rodzi sie taki owoc / iakiego żadna infa Brainska nie ma :
abowiem taka slodkosc w sinaku swym zamyla / ze nie tylko in-
szym rzeczonim slodkosc dodaje / ktore iakakolwiek slodkosc swoje

Oddawaniu Marcypanow.

mia, ale teś y rzecjom gorzbum przykrość wrodzona odesymlie, wodzieżny smak w všetich ludzlych zostawiac. Tymże ludzie tam tych Braciow w przystazni żyacy, na spolnych veštach cęstowac sie zwylki. Jednak iż sie v nas nie znayduje z twyczajem przodkow nashych żywotliwości y vprzeymosci iñsemi sposobami iednane bywaja: zięcym Jego M. p. checi y żywotliwości swoje / teraz pożuwając sie w powinności swoiej / tey gote wosći postug oswiadczenia imo sie puscic nie chcial / takimi słodkościami takie pod ten czas bydż mogły/ znak żywotliwości swoiej Wm. M. p. oswiadczając / o to przez mie uñżenie prosi, aby Wm. M. Mciwa Panny/ nie tak liche znaki, iako checi y vprzeymosć cara Je. M. przeciwko sobie wrażdając wodzieżnie to co na pretce byc pod ten czas mogło przycielic J. M. p. iako prawy przyjaciel y slugá powolny W. M. M. Panny y wosytkiego zacnego Domu Wm. Tego sobie przy tym żywicy, aby na tak fortunnym fundamencie checi y przyjaźni Wm. M. M. p. także y zascney familiey w selatke vslugi Jego M. pieczętowane y w checlikowych kłopotow y przeciwnych czasow przykrości / w pojedaney smak żywotliwości swoiej vznalobrocone / a pomyslna wodzieżnej checi Wm. M. M. p. także w zacney pociecha wtwardzone tak w ostatnim schescia biegu swego zaledcone widziat / żeby tu a nie indziej w zacnym Domu W. M. M. Panny/ to (co nitemylnie Bog przejrztał) otrzymawshy wodzieżna sie checia Wm. indej M. p. y wosytkiego zacnego Domu Wm. mogli ciesyc. Nao statet pro iaby Wm. M. M. p. ochraniaiac zdrowia swego na miejsece potraw grubych / słodkościami tymi smak swoj ząbawiala / a powolnościa Jego M. Mci gárđic nie raezylai

Drugie oddawanie Márcypanow.

S Am to tak zwyczaj niesie moy M. p. że ten który sie o czyszczeniu stara / w selatkach sua do tego sposobow / iakoby mogł

Mowy przy

w niey dostatnie opływać. A iż pteć biała zdwośe przodkowals
we wßyt kich serca ludzkiego zamyslach, gdy dla tey lasti wiele
młodz czyniąt. A snac tey kwolifalec nie nowina, tym ktorych
Bupido trzyma / Kto sie w kim lecha / w tym swoie myslí copi.
Udoto/ że y serce tam sie bawi rado / Eddy mu plac wesołe myslí
szapfaly. Miłosć y Ogiem ktož kiedy zatais? A iż przy sluga
wßelka przyjaźń sobie sciele / a chec rodzicznosci samey potrze-
byte. Jeº M. p. U. a przyjaciel moy wielki na lásce W. M.
p. y zacnego Domu Wmci wßylkie pociechy swoje zasadziwy
syęliwoscia y inßemi zaßtagami one sobie pozyskać wielece prą-
gnile. Wiecy te chwile rościagacia / y perwinosc samek aże na
zlosć tym eżasom dżisia pokwaisonym / gdy pest na stole mieso-
pust nadchodzi / a z tey wieczersy Raptowna iż z stołu wypycha /
żeby na odsiecz słodkości osobne przyniesione byly / Ktore k woli
ochronieniu zdrowia sa vrobione. Te na ten eżas Wm. M. M.
p. nie tatk w tych biächych przysmakach iako w samej syęliwo-
ści Jego M. smak swoj vrazywowy / to co z checi pochodzi na
ten eżas przyjać racyta / do tad až Pan Beg da insa pogode /
w dalszych zamyslach serca Jeº M. do pozyskania wieczney che-
ci Wm. M. M. p. y wßylkiego zacnego Domu Wm. Ktoremu
iako rad duszy. tak y duszy sobie / że ani na szerosci swoicy bedzie
szwankowal ani na pociechach swoich sie omyleć. A za nim co
inßego fortuna przyniesie. Proszę na to imieniem Jego M.
Wmci moiej M. panny / y wßylkiego gronka towarzysiel W.
moiej Mciwey Panny.

Dziękowanie za Marcypany od Panny.

Przysmaki Cudzoziemskie, abo racye ewoce Kalabrijskie
ktores Wmci M. p. wspominal nic nie sa zdalca iako to
co na stole bärzey y oczy ciechy / y snadz y w smaku bedzie przod-
kowalo. Abowiem te słodyczy choc pod eżas rojnych smakow
zadwośe mieyse mala. Uzaret chobyc tez co gdzie nayslof tego

Oddawaniu Marcypa now.

bylo mi! ſey Oyczyny záwſe kaset bywa. A nadewytko ta vſe
przejmoſć ſamá / z ktorę to pochodzi / ſnać dalej že z obopolna
przyjaźń powinnymi znakami checi y ſyęliwoſci vtwierdzona
bywa. Žažym powinnoſć to ſamá royciąga / to y ſamo przyro-
dzenie w ludziach sprawwie ſe lako obrąza wſelka gnieſo y nie-
narwiſe rodzi / tak przyjaźń y veſynnosc kāzdego / že z checi po-
chodzi / taž checia procz inſey nagrody iako wſelakich ſyęliwo-
ſci y checi Jeº Miči rodziezna záwſe byla: tak y te ſtrodloſci
zā dozwoleniem tych / pod ktorých wladza y poſluſenſtwem ſyie
Tey Mič od Jego Miči rodzieznie przymie. Ža te láſki Jeº
Mič ktorą ochraniać zdrovia Tey Miči / potraw grubych Tey
Mič bronii / ſnacznymi ſmaki Jego Miči zábarviac / ſwiadkami
mi powolnoſci swojej checi swojej potwierdza / a za tym przysma-
kami wespole Tey Mič eſtewać racy / Czeſto y ci / ktorých
pełni w tym roſkazanie rodziezni bedac przymiuia. A za znak
checi Jego Miči przeciwko sobie / taž checia te láſki Jego Miči
zā kāzda pogoda nágrodzić gotowi zostawia.

Mowá przy Dzikowaniu zá Márcy- pany, od PANNY:

Dobrze to był niektory z madrych powiedział Moy Mičiwy
P. że miloſć iest iako Mágnes / ktorzy twarde ſelazo poćiaga
zā ſobę / znakiem powinniſt wodzieznoſci y vrijemnoſci. Abo-
wtem taž miloſć tymże sposobem ludzi do zobopolnego przyjaźni
y ſyęliwoſci iednania poćiaga / taž przyjaźń y ſęzery affekt w
ludzkich checiach zefarowanie: A lako nikt watpić niemože / wi-
dze je ten poſar iefesze z Ráiu poſedi: Bo lako ſwiat nastai / tak
y pierwoſy y potomni ludzie nigdy bez swoich affektow ne ſyli: /
y nie byt żaden / ktorzyby ſobie tym towarem ſerca nie obcioſyli:
Tey Mič panna El. iako z przeſtrachu Srebrie z Kapusta eba
ſywosy / nie moſe iedno wodziezna bydż tey checi Jego Miči a
przy tym iey znaki wodzieznie przymowiac: że ia Jego Mič y

Mowy przy

przy uciekaniu iść z zachowaniem chce i y potraw grubych bro-
niac skazy żołdu. Icy Mię przestrzega i czyniąc smak zacny w
powolności swey za ktorą taśke Ich Miłość / z roszczaniami tych/
których wolej y przylazania przestrzega / wespolek y z nim
przez mie podziękowawshy / na też przysmak prosi życzac aby p.
Bog te checi Jego Mię w wieczne pociechy cbroić raczył.

Mowy przy oddawaniu Panny w Łoznicy.

Najpierw je Prawo / y nadawniejsze Žakon / od počatku
światu wydany byl / od Stworce wſyckiego świata w
Raju / ab y człowiek w Małżeństwach granicach latá swoje pro-
wadził. Abowiem tamże záraz naspierwšemu rodzaju ludzkie-
go Oycu wesele sprawil. Ktory stan światobliwy iako od same-
go postanowiony Boga / nie tylko v Chrześcianstwā wſyckies-
go / ale y powielksey czesci świata miał swoje powagi. Ule-
godzilo sie kiedyś iedno w Małżeństwie świątym Ofiary Bogu
czynić / a nawet tam kedy się chwala Boża odprawowata by-
wać / Młodzieńcy y Panny procz Kościola / tylko modlitwy
odprawować / A nawet w Świacieńcach Mežacki Žakonnice
posiadali. Ule dopuszczały Egiptskie prawa / tylko żonatym
w Rädzie y Senacie stadać. Diczym teżeli taka czesc Stanowi-
temu od Pogán wyrządzana bywała: Coż o nim tedy dobry Ra-
tholi rozumiał / Rzez nad stońce laśna iest / zacności stanu tesa-
go / y nie bez przeżyny Sakramentem ten obchod nazywany by-
wał; przyjmuje się nowa taśka / y nowe blog slawienstwo Boże /
wyopowieda sie przymierze ſtatutowi y pokusom iego / wstęp-
ie sie w žakon nieograniczony / o czym świadczy przysiegā y zwia-
zki nierozerwany aż do śmierci. Bierze sie przyjaciel w towar-
zystwo brzescia do żywotniego wſyckiego / pełni sie roszczanie
Uawyjszegó Pana. Czego wſyckiego utwierdzić nie może
iedno fortuna przezaczey nadzieje y pomyslnych pociech. So-
nas tedy y zaci hodzice w tem przy woli Bożej y potwierdzą-

Oddawaniu Panny.

iac tego/ co za Kapitaniem zwiastiem ślubny skutek wzięto. Oddawała z reku swoich przez mnie sluge y powinnego swego do reki Wmci Corke swa ukochana / oddała nadrożna perle serdeczney kibrnice i oddała krew swoje ukubiona / z ktora wlewa zaeny Rodziciel na Wmci prawo y miec swoie : Toż czyni y Jey Męć Rodzicielka / ktorey sie tak zda / iakoby dusze swoiey posiewice Wmci odzielili : Oddałie z nia wstyd cały panienski / a ledwie bym nie rzekł Anjelski. Oddałie z nia obfitie Cnot grono / w których ćwiczona y wychowana była : oddałie pokore y posłuszeństwo z nia wselakie / a na obu iuż iako na własne dzieci / oboje z Rodzicow spolne klads Błogosławieństwo swois na dlu go bieżeli we latach. Biorac tedy Wmci moy Męciowy Pan zacnych Rodzicow Corke za towarzyszą y przyjacielą rojernego / wiedzieć y pomnieć na to bedzieś raczył / że sobie rowna we roszczkim Matonki pojmieś : bywało w tym gniazdzie nieśmiertelney stary hoynie obfitowanie : bywało nad tym Domem znaczne błogosławieństwo panięskie. Ule nowina w nim była posiadać y stolki w Senacie : nie nowina y hoyna Oyczynie przysługą. Owo zgoda iako na znacznym wrodzeniu / tak y na reżiwym wychowaniu nic nigdy nie zeszło : Zięzym peroni tego stanu z powinnym uważeniem przystepować raczył / tak y towarzyszą tego od Pana Bogą przebrzaneego sobie / z przystoyna wodzicenością z rąk Rodzicow odbierać / w powinności swoiey Wmci poczuci sie bedzieś chciał. A iakoś Wmci stacznym sercem to co przysięgał / trzymać / tak y w oprzemiey miłości / powinnego vskłonowania bedzieś chciał pozostawać. Ale y Tworzycełowi stow swoich / y posłubionemu przyjacielowi wiary y milości dlu go fortunie dotrzymaś. Zięzym aby pan Beg blegestawil / aby Rodzice miłowali / y oddany przyjaciel uslugował / y Dom w selakini poctechami napełniał y w zebopoinym ratunku abyście Wmci oboje bieżnie na stociecie lat swych biegli mieci / vprzemie hyziny.

Dzieko-

Dziękowanie zá Pánne w Łoźnicy.

Miedzy wszystkimi affektami ktorymi pan Bog niesmiernie duże w skazitelnym ciele naszym ograniczyła się
miłość najprzedeńszym y napotęgniejszym madrza nizwalała.
A niebez przyczyny: Bo co jest / coż iey cieślkiego r coż nie podobnego r do ciegosz tā ludzi nie przypodziła r Goryc jest zwia-
zek przylądku połkowney / ktorą blaskie zpowinowacenie zā so-
ba przynosi. Bo krew to śami tak w człowieku sprawuje, że O-
ciec syna / Matka córki Brat brata serdecznie miluje / y ta miłość
rozciąga się w szedycy / gdzie krewie swej wrodzonej znak jaki zná-
dzie. Bywa y miedzy rożnymi we krwi / a snadz y miedzy obcy-
mi potężnymi przyjacieli zwiażek nad miłością rednak y zielnożę-
nie serc dwugóga wiedno ciało w spojeniu Małżeńskim rozumieć
należy / nikt affektu nie vznal w mocy goretiego. Już sie tu w
tym wezle y samemu przyrodnemu iakiś gwałt dziese. Ustępuje
miłość ona po części ktorą Corka na przeciwko Rodzicielce swej
m. dia / ktorę ustępując do Małżonka sie wiaże / y temu zā wola
Boga y Rodzicówcale sie oddałe / czego śamiego nie sprawuje jes-
dno od Bogazrzadzona miłość / y wdzięczność ktorę śami Ro-
dzicy wyciągają. Ja / ktoru na ten pląt takich pochech wste-
puje / ilem znajomości y gestym obcowaniem zasiac mogi /
rozumiem ſe J. M. P. L. y zacnego zrodzenia y piekney sławy
z postępków wysokich / wielkiej sławy godzien. Ktore zacney
familiey wywodów żadnych mi tu nie potrzebą / boście sie W.
dawno wprzod z tym porachowali / w taki Dom / y komuscie
Wm. namilše dzieci swoje oddać mieli. Panu Bogu tedy na-
przod / a potym zacnym Ich M. Rodzicom / zā tak miego y v-
łochinego we wszystkim rownego sobie towarzyszą y przyjacielci
namilše dzieciu / obiecułac nie tylko kochać sie cieci y sianowac
ale y powinney wdzięczności tak przeciwko zacnym Rodzicom
ktore dzis zā swe własne przyjmuje / y onym ciala powolność y sy-

Oddawani u Panny.

nowskie posłuszeństwo osiągnie latek y przeciw poslubioney Mat-
żonce / ktorzy do śmierci wiary y miłości do trzymać jest za pomo-
ca Boża gotow nigdy ostatecnie nie bedzie / petona nadzieje maja/
że y z tego zacnego W. M. M. p. z powinowacenia / y z tego inż
nierozerwaneego przyjaciela swoego / Wmę y samego siebie w se-
lakim pociechami y usługami naćieszy. Ulich da Pan Beg
aby na długie lata / wespole z tym od Bogę y Wm. M. Panie
przyjacielem lobie danyim / na długie lata / w spolnym błogosławie-
niu iście kwiatnych dni swoich z sobą wesoło zażyli a Wmę
M. Pany y zacney familiey Wmę Męwego Pana / pomyslna
pociecha za czasy przyniosły / zacnego Potomka Dom ten zacny
rozszerającego za błogosławiem pańskim wydali.

Druga Mowa przy oddawaniu Panny w Łoznicy.

Nie nowina miedzy ludźmi ktorzyna wyobrażenie Boże swo-
rzeni sa rojnymi sposobami nabywać przyjaźni Moi M.
p. Jednak miedzy nami ktorzych leden Chrztu / jedna wiara /
miedzy sobą wieże / iniego nic w nabyciu przyjaźni wrażać
nie potrzeba iako to że kto sie sumieniem przyjacielem wieże ro-
śnemu Bożemu y nieszczęściu / dogodom y uczynności / dostatkiem
podległy bydż musi. Co wsysko sam wezel Małżeński ponosi /
ktory sumienie / umysł / do żywotne familie zięcia / z tego bo-
wiem / że nie tyko postanowiony od Bogę / ale y z tego / że sie zapo-
mnieć nie może / bo iako ten ktorzy krew czyje w dom swoj przysi-
muje / zapomnieć nie może tego / od kogo przysmuje żywiołowości /
y wprzymości. Tego ochoty trudno zapomnieć / pociechy kto-
ry w oczach trudno zamieść / roskosy / ktorzy w domu trudno os-
puścić / ozdoby ktorzy pełno trudno pońiechać. Ten przed sam
wezel jest w życiu ludzkim ktorzy sama śmierć rożcina. Ale przy
wezioru mi trefunku Świeckich Akterów nie wspominam. Tym
wezlem pociechy Jego M. p. M. obowiązać sie Wm. M. M.

Mowy przy

P. i dał z Domem y Familia zacna przyjaźń wchodzić: Ktora
Ich Mę/ własna krew oswiadeżnia. A to przyjazny vsilnie
staranie Wmci / dala krew swą w Dom Wmci / náperwonejssy
zaklad chęci y przyjaźni swey. Ktoś wstęp / aby s Wmci tego / o
cos si starał / doskonale przymorować nie miał wodziesznje. Roz-
wodzić sie o tym nie chce / wywodzić tej Familie / y wspominać
zacnego Domu tego Cytuly / one także powtarzać / na ktoremy sa
mi patrzli ozdoby niewiem by potrzeba. Ciby tego tylko słuchać
mieli / ktorzy z vnyjsnego iakiegos niedbalsztwa o ludzkich ozdo-
bach sie nie pytają. Ale żeby wspomnieć / co było Dziadów / Prá-
dziadów Domu tego / jest zaprawde nie tych lat dopiero naszych.
Dzisz w Dom ten Senatorstie Stoiki / tak y Urzedy znaczne.
Po Liniey. Oćiec syna / Syn wnuk / Wnuk potomka spłodziszy
czona Dom ten ozdobili: Z obu stron Rycerskiego Bola / bo do-
skonalosci sobie zawsze skulali. **Tu** może wyliczać niektórych
sprawy y dzicie. Nlechay gdzie chce by nayniedbalsy zdyszy,
niech poyszy na ktorą chce Familia. Czy napatrzyc sie może y
ludzi w Radzie madrych y w Rycerstwie oddzielonych w Oczysz-
tych prawach bieglych / y w cudzych wiadomych: wiec y w
mestwie znaczych / y w pp. swoich wzietych / w destakach ob-
situacych innych nie wspominając w Do tym statwony pameci.
Tu kogo z Przodków wspomnieć. Wyjawisy innych / co pa-
miedla wielkiego. Aza y za młodości tego niedostawało stro-
mności r Aza y mesti wiek nie zazyl dzienosci r Azaż sedzive
lata swoicy doskonalej madrosci r Azaż wsykcie czasy powin-
ney ku Bogu oswiadeżnenia wiary r dla iego temu Pan Bog
dni hegesliwie skonczyć dali: Ale dugo nie przedłużałac mowy
moiety. Wmci moy M. P. gdziekolwiek w powinowactwie tym
oży obrociś / cieszyć sie z nami y rádować społem mojego. Z tych
potkrenosci iak z nayporządnieszego Ogroda y wonności wodzie
czney złot/y w oczu roskosnych drzew spodziewać sie mojego. Ma-
my y my pewnie obiecować sobie / iakobysmy na to patrzali / że

y nam

Oddawaniu Panny

¶ Nam wiele osób Wm. a przy tym zacnego Domu Wmci / nie tylko pociechy / ale i ozdoby w spolecznej pokrewnosci przybędzie. Cia ten czas ktoru zacny Baplitan przejegnal / racz Wmci wziac z reku moich bliskonke / Pan Bog zatym / to w syku co zrzadzil / nich na dlugie lata bogostwo.

Dziękowanie za Pannę w Łoźnicy.

Wielu slwo nie potrzeba M. M. p. wozgledem tego / cos Wmci moy Młciwy Pan powiedzial / ze stan Maljenstki ktory przyjaznia iednany / a przysiega potwierdzony bywa / iako wielkiej wagi jest / tak tez wielkiego vßanowania / w wiernego zachowywania potrzebuje. Cialet y to / co zrzadzenia Bożego we wszystkich niemal kreaturach zachowuje sie / ze rowny rownego zárośe sobie przyjacielu saka / iako z przeciwka miedzy nierozyymi o czym expergentia samá świadczy niezgodā y niesfornosc sie znaydnie. Jeo M. p. wiedzial dobrze o zacnych zárośach sprawach y postepkach Domu tego / nie tayne mu y wielkie zaslugi przeciwko Rzeczypospolitey / y Dyczynie naszym / iapone mu byly tez zacney Familiey / z ktorey iako z Ogroda dobrze sporzązonego kwiat ten sobie za zrzadzeniem Bożym ulubiony obral / cnote y sławe daleko slynaca / poczuwa sie w tym J. M. z tym sie rozmagać niechcę / co Bogu y przyjacielowi swemu w Domu Bożym obiecal / poczuwa sie y w tym / ze iako w kwitnacym y młodym wieku swoim dobrze wychowan y wycwiczony byl / lata swoie dojrzalsze na poslidze Rzeczypospolitey trawiac / tak y na potym / aby tez slawy y vežciwości przeciwko zacnemu Domowi y Familiey Wmci M. M. p. za pomoc Boża przestrzegać mogt. Rozberzac sie tu z Genealogia Jego M. niechce / gdyż to Wmci zobraze wprzod wpatrzyli wzajmac y Przodkow Jego M. przeciwko Rzeczypospolitey zaslugi / y Jego M. postepki y checi przeciwko sobie y zacnemu Domowi y Familiey Wmci za chec y iaskie W. M. M. p. iuz iako Rodzicom y pokrewnym swoim

Mowy przy

wielce przez mie dzierzie / Kicznot li mici v. ubiony / a siebie na
ten czas oddany / nad zdrowie swoje przeklada / Szczecz sobie tego
od Uzaywissiego Pana / aby w skortum czasie / za bogosławieniem
stwem jego / zacney familię Domu Wmci mego Nieuwego p
poćieche y ozdobe mogli rozmnażać

Mowá przy oddawaniu Wieńca.

ZWyczay ten był w Lacedemonezykow M. M. p. że Młodzicem panny Wieńce oddawali / tym ktorzy zaciągi y
zarobyki pewne do destapienia starwy / y dla otrzymania lasti / na
nazznaczonych plątach y terminach odprawowali / a ktorzy przed
sym biegem pierwey do miejsca nazznaczonego dobierał / Tąda
wiec swego patrzałac / tam znak zwycięstwa y wygranej przy-
iązni Wieńcem obstylak. Owo zgoda wiec zaręcze znaczył
perwne szczęście y poćiechy / y w rozmaitych swankach za pal-
me żałosze vchodzili. V nas Oyczystym sposobem Młodzicy
pannom z wylei Wieńce oddawać / ktorze znakiem sa Panickiey
czystosci y dostojności / checia zobopolnie nagradzany b. wa.
Jego Młc Pan U. wysiągałac sie z wiele innych do telsi y mi-
łosci Wm. M. panny nie chcąc dać sie z rewiemkero swich po
przedzić / do pozyskania przyjaźni Wmci / nie tylko w przedsie-
wietym starania swego biegu nie starwa / ale y tym Wmianie
szkiem szerosc y vprzejmości oswiadczając prosi / aby go Wmci
na roskwiatlych skroniach fortunis nosiła. A na ten czas kiedy
mu w spominana nadzieje / przed insemi wycieczyc fortunis ka-
że / szczyt sobie tego / aby Wmci nie z Lewandy abo z Rosmary-
nu / ale z obcych poćiech vtwity / na znak pozyskanej lasti / swod-
szych gotowala.

Druga Mowá przy oddaniu Wieńca.

Wiele znakow y checioświadeżenia zazwyczaj świat terazniejszy
by M. p. wynadydując rożne znaki nabyrwania sobie przy-
lacie,

Oddawaniu Więńca.

iaścieląt wiele bylo w rożnych narodow sposobem oświadczenie
chezy miłością przyjacielską / których ja (ponieważ te history-
czes doszczętnie opisali) na ten czas wywodzić nie chce / naryspe-
reniessy żarłosze jest okragły opominet / który z teworach y v-
cieżnych dżid wroty bywa / ten bowiem względem okragłości
swojej iakoby przodku y konicie nie mając nie ustala / y cheć y przy-
jaźni tegoś w Oyczystych braciach naszych / przyjaciel przyjaciela
sobie iednatac / opominku żałować żwyki : od którego zwyczaju
Jeg M. p. Vl. nieodstepujac / W. M. M. p. na znak checi y
wprzymosći swojej / których nigdy rozwijać nie chce / przez mie-
oddanie życzac sobie tego / aby s W. M. M. p. tego usługi wdzię-
cnię przyjacielszy nakształt tego wstępego wonności y żeloności /
co dingle lata kwiatac y počich rożnych w laſce swojej Jego M.
chowiąc kwiatac mogią.

Oddawanie Vpominokow Pannie młodey.

I Ako rożne stanu na świecie sie znajdują / tak też rożnymi spo-
sobami iaski y przyjaźni miedzy sobą nabywac żwyki : inny
ludzkością serca sobie zmierwania / innych przyrodzona pesterka,
imi y przymiotami w przyjaźni y w towarzystwo wprawenie / in-
nych wprzymosć y obyczaje zalecającego / innych znakami po-
wierzchnymi / zwłaſcza podarunkami żachowania nabywac ve-
siula. Abowiem gdzie przyjaźń wyżej powinienem rzeczą
mi nie jest określona / sposobami trudna / stącejna y gruntowna
miłość znaleść sie może. Wszystkie te przymioty do przysposobie-
nia przyjaźni Wmci Jeg M. p. Vl. stająca sie / mając J. M.
dawną w żachowaniu z zacnemi przodkami Wmci M. p. ży-
czy sobie żeby y się z przyjaźnią nie tylko Wmci M. p. zawdzię-
czy, ale y Upominkiem tym oświadczenie nie zaniechaj : wielka
żad J. M. poči che odnośi / że sie familię starożytne z sobą ta-
esa. Ktorych zaslugi wielkimi nie zapomnionem w Rzeczypo-
spolitej zostawiensy / przy którym zlażeniu żyć J. M. aby ten

Mowy przy

Etory Wmci M. M. p. w to nierożdżelne towarzystwo zwia-
żały hoyna laska / szedrobliwemi dobrodziejskoy / obfitemi pe-
ciechami / na czasy potomne obmyślała.

Oddawanie V pominkow, pod czas Święta Imienia Panny Młodey.

Z pokrewnej powinności / y tak z bliskiego powinowactwa
zwiastu Jego Młci p. M. za spolna sobie poćieche poczy-
tałec ten wesoły Wm. M. M. p. gest / żyły wprzymym sercem / y
winhuie / pomyslnych nadlużę Lata poćiech / oswiadczając
co powierzchnych tych Vpominkow / które na ten czas przez mie-
siaruje znakiem. Proszę aby Wm. M. M. p. ten znak z jego
rego affektu przyiązni przyjawił / iego w pamiętny przyiązni
chowac rachylą.

Oddawanie V pominkow przy Weselu.

K Tożko! wiek sie przypatrzy wesołemu y zaciemni temu Abdo-
wi / przyznać każdy musi / że nie rozumu ludzkiego / ale sę-
mego wosytkiego świata Tworce sprawa / gdzie za sprawą milo-
ści / iako serca y myśli wzajemnie się laea. Tak za błogostą,
wieniastrem pānstkim familią zacnych sława sie zleonożenie.
Ma każda sprawa Boża podziwiente swoje / osobliwſze iednak
ta ktorą nieznajome zgromadza / odlegle iednoży / przeciwne
zgadza / checi rozmaja / żałosci vymuie / radości przydaje / y
wsytek dobre rodzi. Wdzięzna tak zgodnych animuszyo żar-
monia / gdzie iedna wola / zgodna miłość / y nierozerwane pomy-
ślenie sie znayduje / słusnie tedy Aet ten wizerunkiem szeszisia
y poćiech Wmci mego M. p. nazwany byc może z bo ſes Wmci
moja Młciwa Panna w ſkole cnot wſelakich wycieczona / to nie
czyko za kleynot y pomnożenie dalszych szesziswości / ale y za
znak wielkiej miłosci zacnych Rodzicow swoich / Małzonkowu
swemu oddana bedac stan ten żywia dobrze Wmci moja M.

Oddawaniu Vpominkow.

P. w sercu swoim wtowierdzita / który jest znakiem w świadkiem
dżitowney Boskiej opatrznosci. Iż tedy wyroki Boskie egasu ni-
miejszego hejśliwie padią: Jego Mę Pan U. mając zdarena
zawoziete z Przobłkami W. M. M. P. zachowanie/ pocieche no-
wowej nowego postanowienia Aktucessyej odnośi / tym vpominkiem
iako pieczęcia affektu swego one Wmci M. M. P. oswiadca /
winhusiac Wmci M. M. P. przy dlużo dobrym zdrowiu/ w po-
myślnych pociechach / hejśliwego porodzenia / od tego który
Sprawca y Dyrektorem tey sprawy y Aktu zacnego bydż razyl.

Dzięgowanie zá Vpominki.

Rzeż nie możemy inaczej moy M. P. żeby to co sie to sscalo.
nie było zrzadzenia Paniestego sprawiono / który tak rożne
nie tylko pokrewnoscia / y roszelakiey przyjazni zwiaſtami / ale
czasem y odlegloscia mieysca drogie w jedno zwylek jednożyc ser-
ca : wiekšego to jest: nizeli tu na ziemi znaleść sie może/ rozumu/
dżelo. Co im pilnley J. M. P. U. w siebie uważa / tym skon-
nicyshym sercem wyrokom Bożym powinna egesć czyniac / y we-
dlug nich wola swode miarkuic/ panienstkim wstydem okryta /
powolność swoje Jego Mę p. oddać: przy tym zacnych innych
osob zgromadzeniu: y na ten eżas tak znacznie Jego Mę Vpo-
minki przymusiac / wielce dziękuie: nadto małżenstka chet y v-
przymosć swoje egle oddać: y osiąruic.

Oddawanie V pominkow przy Weselu.

S Tąceżna y nierozerwana przyjaźń / aż rożne zalecenie ma w
ludzi / nieposledniejsza iednak jest ztad/ że wzajemnie pociech
zhejścia spolnie / y z przeciwnej fortuny pochodzacych fräfun-
kow / zwylek wiec tym ktorzy w wiernyej przyjaźni żyjac pod ie-
dną miara żadnego nie mijatoc / vdzielac. A wdziecina rzeż
jest / na taka iedność zgodnych animusow patrzyc / gdzie iedna
wola / iedna myśl sie prawie znadyduie. Zaczym y pociechy zo-
hopols

Mowy przy

bopolnie w tak z jednozonych animisach bydż musia. Jego Mł
D. U. moja Młcīwa p. z hegescia Jego Młci pāna Małkonta
Wm. nie pomalu sie cieszyć / a tym bai hiey z tey miary, iż w dżūn
sie poćechy te dla zwiaśku swie pobiłskiego zebopolnie laęza
wielka radość y ztad ma, że Wm. M. p. z zacności Domu y
starośtności zacnych Przodków swoich dosyć ozdobiona bedac
jasności Domowi Ich M. przyczynia. Do tego nadto przy-
stępilo zacne ćwiczenie sławnych y zacnych Rodzicow Wm. M.
M. p. przytoniem J. M. p. U. na ten czas bydż nie mogac
przy tym wesolym skicie dla perwych przyczyn iako služby yżys-
cliwości swojego kieliszu. Wmci M. M. p. tak y ten Upominet
cheć y przynajm znacz / przez mie obdate z w tym nle nie wat-
piac że W. M. M. p. cheć y ochote Jego Młciu wslugowa-
niu zacnemu Domowi Wmci M. M. p. w tym stanie s. Mał-
żeńskim przyciąć razyss. Syęsac przetym iako w długie Lata do-
brego zdrowia / tak przy pomyslnych poćechach hegesliwego po-
wodzenia. Ciech pan Bog wßechmogacy Wm. M. M. p
wojelakich poćechach w tym s. stanie hoynie wdzialet y w długie
Lata w Blogosławienstwie swym świętym pomnażat / żebys
Wm. my M. Pan / w hegesciu Syny Synow swoich
z poćechą oglądac mogł.

PRZEDMOWA WESELNA:

Ktora sie z Slubu przyszedłszy odprawuie.

SWiadeż o tym sławnych historykow pisma Wm. M. p.
że Assyrięskowie tey Ceremoniey przy Weselnych spra-
wach zahywac zwylki. Tegoż dnia po poślubieniu zebopolny
mi abo ceż nazajutrz przed Wschodem Słońca na Łaki przestro-
ne w chridali. Tam potym pan i siedy wezen wsky połon
Słońcu / zalecenie cokhe Rodzicow swoich wobiegśnie przystawky
obracat sie do Słońca wschodzącego. Synac przystorna przyste-

Oddawaniu Upominków.

ge / że Małżonce swę sobie dopiero posłubionej, wiary że do o-
staniań żywotu swego godziny, nierozerwanie do trzymać mał-
żona. To poganie; my zas te superstycje obłożywy, Abo zgola stu-
teżnie odrzućiwy, do Słońca sprawiedliwości serca nasze obraca-
amy, y to wóz yoko cokolwiek czynimy przed nim oswiadczamy: y
to nie taka iako Assyrii egyptowie czynili w polu: ale w domu y w
kościelie iego świętym Ceremonie święte aktori takimi przy-
należące wespół zobopolnym przysięgi oswiadczaniem/ przed słu-
gą y kapelanem tego odprawilemy. Jego Mł. p. L. iakieby
stawy y godności byli: iakiey nawet Familiae/ Wm. moim Mł.
wym pp. nie tacy. Wrodzona jest zacnemu Domowi Je^o Mł.
ludzkość. Głośno dobre / że z Enotami przedniesły mi z dobrotą
osobliwie y z pełnością/także y z roszadkiem rośropnościa y spa-
wiedliwościa, roszkcie rzechy y tey Koronie Naszej pozyteczne/ y
mile z wieka stawa swoja odprawowali. W Oyczysznie naszej
szczerymi / wiernymi / y podejazas na wiele niebeszczeństwa
zawie sie staroli pokazując sie byc synami Koronnej prawdzi-
wości / y tey miloradami. Szła z tego Domu zacnego na obronę
Węgry dzelnosc i Wychodzila na obrone Rzeczypospolitej
zbroią rādą / wychodziły na ozdobę zacnej Familiae wózeli
odfälle cnote widziały postronne kraje czeste legacie widziały ex-
pedycje / y innegodne pánmeć sprawy. Tymże sposobem y tymże
terem Jego Mł. p. L. idac, iak sie staral o to / iakoby zacność
przodków swoich, jeśli nie przewyższyć/ przynamieć zatrzymać
mogi. Niech weyzrzy każdy na pęsteptki y sprawy Je^o Mł. kto-
regoscie Wm. M. p. dobrze przedtym / gdy sie w zacnym
Domu Mł. o przyjaciela staral / poznali. Wiem żeście Wm.
dobrze y to upatrzyli / że w młodym wieku swoim wiele dla przy-
czynienia staroy zacnemu Domowi swemu czynili / y ponosił: a to
nie tylko w Domu, ale y to Conversacyey / y to zobopolnych zabá-
wach / Wiedza Wm. y to / że swój mile kwiacę wiek / za lasta
y bogostwieniem Pańskim na vežciowych zabawach strawił.

Mowa przyszedzsy

A co wieksza nie w proznowaniu, ale w kaznodzieiennych pracach
starajac sie o to zawsze / aby sobie zbudowac mogl taki przybytek
w ktorymby wlosne slawos swoje / y zacnego Domu Familiey
swej zachowac mogli : zawsziorzy od nauzyelcow y Rodzicow
swoich zacnych potemnego y rzecznego rozwijescia / vdal sie na
postugi Rzeczypospolitej / o ktorey vsluze / tak pogranicze, i
ko y Domowe swiadectwa sa iowane. Watpic tedy o tey Familięy /
rzecz nie tylko nie potrzebna, lecz iako kazdy zrozumiec moze/
nie godna. A to y teraz Je^e M^e v wierdzony cnota / vdal sie w
Dom zacney Familiey Wmci M. M. p. A iako wszystkich in
nych dobrozynosci pozadanych w Domu W. M. M. p. by
wdziezen / tak y teraz za kleynor sobie oddany / przez mnie przy
ciela swego W. M. M. p. vniżenie dziekute / chcas sie pilno
o to starac / aby we wszystkim oszczedzaniu Wmci iako y swemu
mogli respondowac. Ule tajno mu bowiem jest, ze za zgoda wiel
kie rzezby rosną. A my zas tak szczęslowy zwioszek / y ziednosczenie
tak zacnych Familiey z serca wszystkiego dobrego szyczac moromu;

Zycie na czesci na chwale Bogá Wszechmocnego,

Rozmnażajacy dobrą zawsze Domu swego.

Niechay Bog błogostawi to znaczne ztaczanie,

Niechay rozmnaża także slawne pokolenie.

Druga Przedmowá w teyże Materyey.

Biel ten zwyczay w Grekow M. M. p. je gdy do ziednosczenia
y przylajnt iebnania rożne Familie przysłepowaly : dla zie-
dnania sobie szescia / swyli byli Bogom swoim esiaty bez żoi
ći esiatrować i Ule bez przyczyny iebnali z skutku samego żolci
za tadem ktora y roziatrzensem głowicka gnievo wielki pobudzat
zwykla. Ulowet y expergencya sama swiadecty / żejscie rozlana
wszelaka naysiodsa potrawe gorzkoscia zdraja / ktora gorzlosc y
smak pokarmow psuje, y ludzjom wszystkim ktoryz iey skostuis ap-

z Slubu.

petit traci. Od Grekow odstepiac / źyczylbym (iakoż tak jest) / żeby zawsze ofiarą serdeczną ktorę Bog po nas wyciąga / bez żel- / ct / abo bez zarazy obiwoj niesferyosći / iako pod czas rojnych / aktów / tak osobiście pod czas sprawy Państwa swego / oddawana była. Ii taka aborcja ofiara / kora cosalem obludy / nie jest potępiona. Stogostawieństwo Państle do reszelakley spra- / woy przysłepite. Jego Mę Pan M. nie przykładem Grekow / ale iako Chrześcianin / raz siebie samego sięerze bez obludy ofia- / rowawowy się zacennemu Domowi y familię Wmci mego M. p. / donia dzisiejszego sprawo swoje do skutku przynieść: Ii przod / Bogu przy Kapłanie y śluze tego / potym przyjacielowi siebie / od Boga y Wmci M. M. p. oddanemu ofiarze i to w sytlo / ekołocie w Domu Bożym przysiogi / za jegoż pomoc ziscieć za- / wóże jest gotowy. Starajsc sie o to / aby zacny Dom y familia / Wmci mego Męciego p. zdroże počiecha y ozdoba napelniąć / mogł. Ta eleynor vlibiony siebie / od Wmci M. M. p. oddany / umielenie przez nie Wmci menu M. Panu dziekuje. Wywodząc / mi tu Genealogię Je^o M. nie potrzeba / ponieważ za dawnym / Domu Wmci mego Męciego Pana przebywanem / y za checi / sobie pokazanej deklarowaniem / Wmē moy M. Pan zwycięalem / zacney polityki naszej idac / upatrzyłs Bogos Wmē w spowis- / nowaćenie zacnego Domu swego przysiąci. Ute rāyne Wmci by- / iy y sa sławne dziecie Domu Jego Męci / iako w sprawach Rzeczy- / pospolitej wyciągala / także obrona zacney Oryzyny potrzeba / sami gardia swoego nadstawić dla zachowania pokonu pospolite- / go. Ute w spomnie innych postug y zasług zacnych w Rzeczypos- / politej zacnego Domu Je^o Męci iako mianowicie porado y Wo- / tam i rozsądnymi / Expedycyami nieodmownymi / Oryzynie pod- / pierali: Wiem to ſes Wmē moy Męcicy Pan / w osobie Jego / Męci / iako we zwierciadle obażył: upatrzyłs y postepki Jego / Męci / ktorzy się teraz za syna / oraz y za sluge Wm. menu M. p. / oddać oddanie to cęstotroć / postepkami vežciwemi / znakami ze-

Mowy przyszedzsy

w niewidzialnym i powierzchowym o wiadczalac. Mamy za to / że
Wmē M. M. p. o starechnoſci Jeſi Młci namniey nie wiat pisan
te przysiege / ktora przed Bogiem i Kapłanem iego veſyni / za
pewny i nienetylny zadatek bedzieſ źniet rachyti Jego Młci we
spol z oddanym ſobie Kleynotem Demu swego Blagostawich
ſtwem Oycerstlim (nad ktore po Blagostawienſtwie Bozym
przednieſego niemais) opatrzyskly. w tafce chowac bedzieſ.

Respons na Przemowę od Rodziców do Pana Młodego:

A Czkoſciek dobrze ieden powiedzia: Deliberandum est diu,
quod statuendum est ſemel, M. M. p. to iſci / wražać dluſo
potrzeba to / coraz ſwoje pefanowienie mieć ma. Także y drugi: Quidquid agis, prudenter age, Et respice finem. Wſatze Jegom. p. L, resz opnoſcia y rozeznaniem rzeczy od Boga opatrzeniſ bez
dac / wražywſy z eſtego przebywania w Domu ſwoim Jego
Młci Pana L, tak poſtepli Jegom. Młci / iako teſ y ſlawe zacnego
Domu y ſamiliey Jegom. Młci w dluſa sprawy ecy / ktora ſie za or-
dynarya Boła ſałzola / ſawiesc nie poſzadal / orōſem do ſięſi wo-
go y poſadaneſego portu iſ przylą / wieleſ ſie eſtſy. Rozumie-
iac o tym / že Jego Młc idactorem y goſćincem znacnym za-
nych Rodzicow ſwoich / y ſtarosztyneſ ſamiliey / a w Koczy po-
ſpolitey dobrze w dźielnych sprawach egioſhoney ſamiliey poſie-
pować nie zaniedba / oglabatac ſie na przysiege przed Bogiem i
Kapłanem iego veſyniona / także na ſlub przycielcovi ſobie
poſlubionemu / a niemniey także na chęc y na laſte Jego Młci
od ktorego Kleynotu poſadanego poſtaſ. A iako Jegom. Młci z Do-
mem zacnymi ſporwinowęcenia ſadatſ / grozumial / przeciw ſo-
bie chetliwym opatrzyl: w ſlawe y w dźielnoſć bozym / wa-
ſyti / miemiam ſe teſ ſejerociſ y vprzejmoſci źa / wiaſ / aby
rachy poči chami niſ ſimatkami / rachy ſlawe niſ podloſcia
rachy weſelem niſ ſrasunkami / abo klopordni / ktore ſie eſtſo w
tym ſta-

Z Slubu,

zym stanie z vžegierbkem zacnych Domow znad dunia / bedzie
chciał przyzdebić. Wtorenciś Pan Bog / który w tedium zacne
dwie strony ziednoczył / one bogosławioce / y ná długia latá po-
ciechami opatruiac / nich od wileńskich Kiepotow y frasunku bro-
ni na chwale swoje swieta / ná pozytek Rzeczypospolitey / ná po-
cieche y ozdobe obudwu stron Samtley / Amen.

Insiy Respons w teyze Mäterey.

Rójna Narody moy M. Pánne rojne postepki przy zebopol-
nym ziednożeniu zachowywać zwysty / aby tak onymi
powierzchnimi Ceremoniami swemi / tako przeszła / tak przyszła
y inż záwarcia miłość / zgoda / sprzymość / y tedium portowies-
dzie mogły. Dżiwne Aka nam wspominać Historię z stron
Grekow / z strony Rzymianow / y innych nam obiegzych Narodow /
w których rozmaito ich postepki / y Ceremonie przy odpraw-
owaniu Aku Weselnego wspominając / wiem że Wmec M. M.
P. sá nie takyne. Ja Historię ná ten opiewać niechce / y tego ja-
dnej przyczyny nie widze. Rozumiem jednakże nie odrzeży pos-
polito mowi: Kazdy kraj ma swoj własny obyczay / także je-
ta zwolka jako Gásy / tak iż y z ludźmi obyczaje zawsze się odmie-
niają. Od Grekow odstępiszy / Rzymianow zanichawiszy /
wieku teraźniejszego Korony Ułashey Policyę / względem rojno-
ści Osób / względem rojności czasci w miejscach / rojne takie przy-
tarowych ziednożenja Akekach / obyczaje zachowuje. Zwysty
niektory rozwodząc Genealogie Domu y Samtley swobolej / dnu-
dzy zas obieraniem postepków swoich zacnych / gębnoś / swo-
je pokazując. Nie narwiając jednak / y nie gániać tego refykto-
go / gdy sie Policyę dobrze sporządzonej naimiejsie przecis-
wia / y owsem ene tym bárszey zdobi. To jednakże na potre-
bnie się ku zachowaniu y przypomnianiu Aku tak wiele got ydz
rozumiem: Co záchewiać Narwyiszy Slubodawce / y Zbroj sia-
nu zas / takie naypierwszy Ociec w y diego ranku idziego.

Mowy przy

któremu gdy Pan wywiodł na świat towarzyszą / dla podpory y
pomocy jego wielkie y offerty y Genia egipt nie wywodziac rzekł :
To jest kość z kości moich. Czym roszczeniu nam pokazał takie po-
śanowiąnie / taka wiara / zgoda y miłość / miedzy zjednoczonymi
ma by dż zdrojowań. O tym iednak iż Muc moj M. Pan do-
bre przedtem wziął zkad / od kogo / y z jakiego Domu pomocui
ka y przyjacielka sobie sbierał ; inniemam y to że iakos Muc moj
M. P. zdrowie serce y siebie samego osiąkrował / tak iako zdrowia
swego y siebie samego sanować nigdy nic przestanieſ. Proshno
przed siecia Ryby łowić / proshno po słowu zjściezeniu nazad sie
wracać / z rolaſzczą miedzy tymi / który egipt / godność / y pra-
wody sa miłosników. Jego Młci pan El, raz zawiżeta ocho-
cie Jego Młci obyczyszcze / o Domu y zacney familię vſlyšawshy
dzielnosći y satysfakcji szczuplatoſty / posłepki Jego Młci poznaj-
woły z Domem swego rozennymi przymiotami przeszdobionego / to
co temu namiliſzego bylo / Jego Młci przed Bogiem y Kapita-
nem iego / przed sliźnim / ozdobnym / y zacnym gronem Rols
Rycerstwego / oddał y oddałe ; nie wątpić nico tym / że w che-
ciach / ślubach / y żywych iwościach przyobyczanych / y w Domu Božym
poprzysięzionych staceznice swade nie przestanieſ / za pomocą Młay
wyższego stanu tego Autora y sprawce ; Ktory sam serca stron os-
budowu niech tak rzadzi y dyryguje / iakoby to rosycko co sobie z
budowu stron z osoba przysięgli / za tego pomocu miedzy sobą
dotrzymali / kwitnac w długie lata / y pociechami poſędanemi /
za Błogosławieſtewem iego / familia dzis zjednoczona / y Bezech
pospolita rozmnaſtując.

¶ Wykład upominków różnych, które się w Mowach Wesel-
nych, w padarki przynoszących, tak z strony Pana Młodego, iako y
z strony przyjaciół, tak przed Weselem, iako y przy Weselu, y po
Weselu : także przy zrekwinach, y innych tym porobnych mo-
wach, przygodzić mogą.

Wieniec

Wieniec.

Rozmaitym (iako mowią Niedykowie) żołkiem wosytkim, eli-
gnosci, wonnosci, mecy, y wladzey, Pan Bog vzyjeć
raczył: pokazal y sposob vzywania ich wosytkich ludzkiemu ro-
dzatowi, z których inſie obraſ ſobie dla ozdoby, inſie dla vzywania
y natężeń zdrowia. Poslednieſte pemianowſy, tektore tak dla
ozdoby iako y do pomienionych przygod wſomiam, a te bywa-
ja abo ſamy przez ſie, abo z innemi złączone, y natęſtne cyklu o-
krąglego, na iakiey pewnej Maſterey ſpolone, celuſia ſiołka nie-
ktore, eltechnoſcia oczy ludzkie i weselidac, inſie wonnoſcia wech-
orzejwidać, y ſlaboſć glowy oczu ſwiatac, inſie zaś zwycie-
ſtwo nieſakte przeznaczać, reſykcie iednak ptei ſialegien ſtej,
a oſeblirete Pantefiſt iey, ozdebe wieka przynęſac. Leż te wosy-
tkie na ſtrone cbložywſy, vziwne ſporządzente Wieniec tważay-
my. Jest naprzod okragleſe počatek y konicā niemalac, kdra-
znacy, że ēi ktorzy ſie ſobie przytazni raz obewiezał, aſ poča-
tek zacezety przylazni miedzy ſoba mieu megat počatek iednak
tenz koncem złączywſy przylazni miedzy ſoba ſar artey raz nie-
rozerwane ſobie obiecula: Jest y drugie w Wienec godne twa-
żenie: Nie iedno ſamo ſiołko na okraglym ſubku przyswiane by-
wa, leż w reperiakli iedno z drugim debrze złączoney ſpolone.
Czym znac dale, że ēi ktorzy go za pedarunki poſylata, chec swo-
oſwiadezałac z przez te połaźnia, że ponicwaſ ſerca y zamysle ſwoich
ktore tylko ſtworzyćte owisowne ſa, vprzeymość z checio
y z vſugami natęſtne reperiakli zachewać thca: a przez okra-
gięſe Wieniec, ſtatecznoſć ſwoje w zacezety przylazni gatry,
miec ſa gotevi, przes wonnoſć zaſ naſſatik z lejnych ſiołek
Wieniec pochodzaca, rejnych reje wych poſteptow ſzczęſcie kto-
ra iak ſiołka ſewnottz wonnoſć wypuſcila, tak y emi ene w
glebekoſci ſerca ſararta przyacielew i uſlubieniu iey lewonicy
pekar ūc ni megac Wienecem wlađajgi.

Mowy przy

Láncuch.

Iest ten przymiot Kleynotu tego / że ogniwka spocone w sobie zamyla / miedzy ktoremi wszystkie porządkiem zjednoczone / jedno drugiego sie trzymając, tylko przez gwałt rozłączone y rozerwanie bydż mogą. Ten tedy ktory takim Kleynotem sobie wydobanego przyjaciela obsyła / oswiadca to, że od zaczętego przedniego ogniwka miłości y przemysci / także stójb swoich raz oddanych: one na kształt lánchów w sercu swoim złożywą / rozerwany bydż do końca nie chce / y owojskim / one w najdłuższy wieku swego termin / za laski y pomoc Boże zachowac wstawię. Tadto iako spocone obrązgle y nierozerwane ogniwka / tak też y on im dalej tym wieczej w przedsięwzięciu y zamysłach swoich / okragłość chil y przemysci zachowac bez rozerwania pragnie. Niestatet aż rozmaite yróżne rysowania w ogniwach sie znajduje / jednak przedsię do snadnego roztargnienia nie skłonne; tak y ten ktory ten Kleynot osiąruje / aż o rożnych niebespieczęciach swoich przygobach / w przyjaźni zawiżetey iest dobrze wiadomy / do rozerwania jednak zaczetey nigdy skłonny nie jest. Iako tedy lánch iest ozdoba głowiekowi / tak y ten ktory go osiąruje / ozdoba bydż temu / w ktorego sobie przyjaźni nabycia / osiąruje w nierozerwanym aż do końca żywota swego przedsięwzięciu.

Mánelle.

Wszystkie Kleynoty są dla ozdoby głowieków stworzone / do których rozmictego wykonterfetowania Autor mądrości y doręcipu / głowiekowi w wyniku sposobow vývezyl wiele. Nie bez osobiwej jednak talemnicę / poniewaž cokolwiek iest na świecie / ma swoje osobiwe znaki. Ten Kleynot jak ten czas przesłony aż wiele w sobie znaków siężerej przystaśni zawiśera: w zgledem jednak ozdoby roku / te własności chęć oswiadczalioce w sobie zamyla: Uprzod znac daje / że przez reku spoleczne

przyga

Oddawaniu Pierścieniá.

przyjacieli podanie / przyjacieli przyjacielowi Techaniemu wózny-
ckiego sie zwierza : oddać serce / zamysły / i siebie samego i po-
tem iż na cześć tych na ręce wzgląbanym / tak w obcowaniu przy-
jacielskim / i tak i w innych zabawach i na ten Bleynot wyrza-
wosy / nie tylko na przytommego / ale i na odlegiego przyjaciela
wspominamy. A nóstarek iż innych przymiotów Bleynotu te-
go nie wspomina : wieruy i życzliwy przyjaciel tego sliźność i
ozdoba obyczwośc / o ślicznej i serdecznej choci i milośc przy-
jaciela / perwona nieomylno / i w pełnikiej niesięrości prośba
pojmute.

Pierścien.

W Edsug proba / i wdania Mładych i godnych ludzi / iż
rożne postanowienia są Bleynotowa / i innych rzeczy na tym
świecie zamkniętych i ograniczonych i między wykwalifikowa-
niem rozmistym okrogłość sie nabykonalna byc pokazanie. A to
s tez przyęzyny iż i sam Rzadca tego świata / w okrag wózycie
rzeczy zebral / i one okrogloscia okryśli : Okragle nieba posta-
nowione woldziny / i okraglosci ziemię perwona jest Philozephemow
determinacya. Rok sam nastolatek kota obrót swoj odprawile.
A nóstarek sam żywot nasz kalem i okrogloscia niektak iest ogień
nieżony. Upatrując tedy to wózycko : iż zwiaścza / ktoryz okolo
nabywania przyjaźni zamysły swoje mają Bleynot figury okragley /
i narysowonej jego Metallu vrebiony / tym z ktorymi przy-
jaźni zobopolne zawaiterać chce : esiarować zwoyki / wiedzac o per-
wonych istnoscach iegor. Ute tajna to / że nad złoto doskonalę-
go Metallu nie maś : tak też nad szczerą przyjaźń i milośc koss-
cowoniebego sie nic na świecie znaleść nie może. Do tego iako
złoto im czesci i dlusy w ogniu probowane / tym wiekszy sa-
miośc nabywa i ozdobne świeci / tak też i milośc w nacykach
zych przygodach im dalej tym wiecze sie miedzy przyjaciolami
rozharza. A nóstarek iako ten Bleynot w okroglosci swojej do-

Mowy przy

skonieści / pożałku ani końca nie ma ; Tak y serdecznie się mi
tuigę przylaciele koniecy swoj zawiżterey przeciwko sobie milo-
ści nie mogą. Ozdobiony ten Kleynot rożnymi drogami kamieni-
mi bywa : s których takży ma swę ozdoby / iak tą rożno-
stukturę y wdzieczność w sobie zawiżanie w tym Kleynocie / jest o-
zdobą Kamienia / itc.

* Tu według rożności Kamienia, rożne mają być przystoso-
wania, według tego, co się niżej kązdego Kamienia skutki y ozdoby
opisując, pokazę.

Dyament.

P Isa Naturalistowie / że tak orzeł miedzy ptakiem na-
zacznieyby / tak y Kamieniem ten miedzy insiem iako steroniey-
by / nadrożny y nomocnieyby : Abowiem go ani ogień / ani naro-
teby miot strusyć nie może. (Krwi siednak ciepla do złota i ty-
ko struzony bywa.) Miłość serdeczna y prawdziwa jest temu
Kamieniowi podobna / abowiem iey żadna naprawka przegoda
y niebeskiej siły przekonać y przetrwać nie może. Samo tylo-
ko śmierć za przeżerzeniem Bożym / one miedzy ludźmi nadwo-
tla. Piszą niektory že Turecki Cesarz Dyament nalkstalt wiel-
kości orzechu leśkowego zą so, tysięcy kupił. Ma swoje moc ten
Kamień taka : ktora iako kleynot ozdobić tak y głowice głowic-
kowi zaskodzić może. Stary Rzymianie / nim strzały / we przy-
prawiali pewnymi sposobami / także y inhe broni / tymi bowiem
zamiey strażariony umrzeć musiał. A komukolwiek go na-
mnieyszą odrobine ząbał / umiera : ponieważ przeciwko temu
nie miał pomocy. Miłość jest temu y w tym podobna : abowiem
nietorzy na zranieni / ledni o rozum odchodzi / drugi ymies-
tria / drugi dla iey w sercu swoim pokazania rożne rzeczy / przez
zdrowie wochanego y lubionego przylaciela / nie zwycięży nie le-
dzięc / abo pijąc sami sobie sa przyczyna śmierci.

Przestro-

Oddawaniu Kamieni.

Przestroga. Piszą niektorzy, że w Moźdżierzu Stalonym stłuc może dyament, że będzie iako maká. Czym w toszy wiele ludzi truia; i także puńtymi nápuczaia: którymi gdy kogo przebię, rany nie znací, krew wychodzi, a cztoniek umiera nagle.

Rubin.

Ten Kámen ma swoje przewoistko od czerwoności, która Kleynoty nieposiednie zdobi. Przyjażni wprzejmą zawsze jasna sie zbyt pokazujej o owdobie przyjaciela skarac sie bárzo przymossa; lessi także nieposiednicy drogosci tak rownie y przyjażni, której ludzie zebopolne żyacy nabycie mają, iedni Dobra swoje vracaia, inny zaś ykrzeje, nárcet y zdrowia swego dla nadbycia iey nie żałują.

Przestroga. Pisze Historyk ieden Niemiecki, że w Berlinie w skarbie Kościelnym, taki Rubin widział, który nifykie skárby Kościelne drogoscią przewyższał. Ten K A R O L V S Piaty sprawił, bylnakftalt Taleria Beroki, a Tonę złota késtowat, wiecze według taxy innych.

Száphir.

Naprzod ten Kámen jest barwy Liebtestkiej, które od poczęcia swojego żadnej odmiany nie wczulo. Dotego natktał złotá kropki w sobie zamyka. Pochodzi z subtelney y wypolero-wanej ziemie, a prawie Brzyżcalowej, także z żywego srebra-sia, si, y soli; iako Theophrastus pisze. Tentamiesz w żumney wo-dzie zmagań, oczy czerwone y krwia záplie, by tylko nim zmaga-nym potarte byly v dravola. Probó iego bywa przez straty. Eto-re lessi woyerzyna, dobroć swoje pokazuje. Czystosci i także y niesnaruhoney cnor y znakiem zawsze bywa. Podobna jest temu fęsza, a niepochybna wprzejmosc, y serdeczna miłość, ta bowiem w sercu nieobludnym, ale fęserym zawsze sie rodzi, które

Mowa przy

Zaſoſte iako iasny Brzyſtaſ ſaźdemu ſie pokazuje. Nie ma ſege-
r a miłość ſadnego natuſenia / nie wezwa ſkażenia / nie uznare-
zepſowania / iako y niebo Ta ezyści y chedoży ſerce od wſela-
kich niechęci / naroet choćby tež ezaſem rafkorem zalaſtrzone by-
to przylażnia y ſeżera miłosćla potarte / im daley tym wiecę ſie
polerue. Przyiaſnū taktę y miłość ſerdeczna ſadnemi rzeczy nie
może byc natſiona. Źaſz ſobrze y przystoynie w ten okragły Eley-
not / tak zacny kámen wſadzony / y od tych / ktorzy przylażni ſer-
deczna przylaſtelowoi oſwiadczyć chca / ſluſnie oſiarcowaný býwa.

F. Ten Kámen dyſtyleua Alchimistowie, a tak przedyſtylewanym
na drženie ſercá wielce iest pomocny.

Szmárágd.

W Dzieczna ſielona ſarbá kámenia tego / iest przylemna o-
zom ludzkiem / wydaiaca z siebie iasność natſtalt zwier-
ćiabli: tak / ſe weň pātrzacy tych ktorzy kolwiek za nim coſo wiek-
ezylo obſezyć može. Gdy ttero okrunie Wojska ſwoje na plá-
cu miaſ / w pálach siedzac / a w Szmárágd pātrzac / enych wſyt-
kich peſtepli widział.

Miłość ſerdeczna nigdy miłosći ſwey zaſoſte kwiſnacej nie
traci, a iako niechęci w oczach ludzkich brzydkie ſa / tak choć y
ſerdeczna miłość w bęziezno zaſoſte iest w oczach ludzkich / ź.

* Według tych przednich Kámeni, inſſe moga bydż przyrównane,
według roſſadku tego, który rzecz odprawuite, także według groźno-
ści czáſowy Osob, a według zdania mieysca káždego.

Jáſpis.

N Je poſlednicy enoty iest Jáſpis miedzy Kámenimi drogimi
ſielona bárws przyozdobiony / a na weyſzeniu wodſleczny.
Ten bomiem w ſoladkomi ſlabemu / ale tež y ſerdeczney bolesći
wioleka y znacznę pomoc przynosi / y Melankolia odpodza

przeći

Oddawaniu Kamieni drogich:

przećiwko ślakowi jest peronym lekarstwem iako o nim Naturae
listowie piszą. Wstadto jest proba szeszcia y nieszeszcia ludzkiego
go: Kiedy kogo takie nieszeszcie potkac ma / abo sie rozpadańse /
abo też z kleynoru w który jest w sadzony wyłoczy. Czemużby ser-
dechna miłość y szesera temu być przyrownana niemiala. Ta abo
wiem też wsytkie skutki w sobie żawiera: frasobliwym jest ten
który w stanie Małżeńskim żyje / miłość prawdziwa Małżeńska
on frasunek odpedzić y zniesić może. Jesli zas ieden w stanie Mał-
żeńskim żyacy usłyszał takiego nieszeszcia abo przypadku / serce
przyjaciela tego miłującego y w zebopólnym Małżeństwie żywio-
cego prawie sie rospada. Włostatek / miłość iako Jaspis nieakti
przyjaciela kochanego / jest przestroga od wselakiego niebespie-
czenia.

Kiedy kiedy traćzna jest dla kogo zgatowana, Jaspis, ieli tam
jest na ten czas, abo sie poći, abo sie też rospadnie. Podagrykom y
tym ktorzy Seyatykę miewają, wielka pomoc przynosi. O czym pisze
Plinius w Xiegach 39, w Rozdziale 9.

Turkus:

Kamyk ten / aż jest nie wielki / skutki jednak bárzo wselkie z
siebie wydaje / drogością swoią nie wiele inny dromem Rau-
mieniom vstepując choroby niebeskie wspomaga. Miłość
w niektórych cos malego / y podlego sie bydż wsdzi / skutki ie-
duńskie iey iakby wselkie były / kto nie widzi r: Ta czlowiecka zgub-
ić y do chory suadnse przywieść może: Ta sprawueż że zdro-
wie ieden dla drugiego potożyc jest gotow: Ta wsytkie nieprzy-
iązni tiumi y traci: Ta wielom vpadkom podporę bywa.

Two zgola iey wsytkie skutki wypowiedzieć trudna

Mowy Zalotnych y Wesełnych Koniec.

169

Mowy, które się przy Aktach Załobnych, ábo Pogrzebnych, odprawować mogą.

Mowa przy Pogrzebie Młodzienca.

Głos mierc nieużyta / smierc niemilosierna / ktora z zazdrości sataniczej wkręciła na świat M. p. niedorosłe ludzie tylko ale w ślicznym młodosci kwole ciu dżiałeczek pożera / z świata i przata i to bez roszelkiego braku / y bez namierającego na osoby bogactwā / y dostojenstwa respektu. Szadedenz królów / nie bez przyczyny / one droga z gościncem bitym / w bytłich stanow y condycye ludzi / nazywają. Drugi zas powiedział : że człowiek narodzony z nieposiastą / królów jest dni bardzo / a pełen utopienia / wyrasta jak kolwiek / a bywa podcieży przemija jako cień / a nieostoisie. Owo zgoda ;

Narodzinny sie wszyscy záraz umieramy.

Początek záraz z koncem płochych lat sprzągamy.

Wise Philozoph niektory o zwierzętach nietakich / przy rzece Hyppanis / ktora iesz w Tatarskim Brzu / iże sie na switaniu lega / pod południe lataja / z południa ztarzały się omidewania / pod wieczor z zachodem Sioścą umieraja. Tym zwierzętkom / ktore jednodziennymi z Greciego izyku insy Philozoph nazwał / ieden poeta Grecki / narod ludzki być podobnym twierdzi. Ludzie prawi są jednodzienni tylko a prawie sen cenią. Leż oprocz sw adectw / oswiadczenie same nas w tym w pewnia / iż chytra a nielubiość wa smierc / záraz od cząstki vrodzenia / straszna swoja kosa n i w bytłich nas zmierza / dybie / y wiele ludzi letnie na świat okazanych niemilosiernie podciina. Owizerunk y przylega.

Aktach Pogrzebnych.

dy / ach niesłyż nie trudno. Król wielki a Bogu kochany Da-
wid / siódmeego dnia po uderzeniu Syna Ełckiego pozbył. Trudno
tego záprzeć / trudno negować. Gies Boży / trąba Ciebiecka
wielki o o nas obłok leżący ewiadkow / to nam iaronie ogłasza
twierdzi / pokazuje / y oświadczaj. Aleć y bez tego / ten przed o-
czym i nafnymi nospodziewanie wystawiony Batafalk / na kro-
cym zacne zacnego U. časo. Pojo śmierci nielutostwie podcietey
żalosnie złożone bażymy. Śaczym wrażamy słusnie ce poeta po-
wiedział.

Widziałem ja rożany knięt z słońcem knitnacy,

Obaczyłem zaś z słońca zachodem ginacy.

Widziałisny y my tego zacnego zmęclego w młodym wieku
wボタズニ Bożey / w prawdziwej pobożności / w enotach rosz-
lakich / y daleko stojących w dżecznem knitnacego z widzieli / my
w dżyzelskich lecicich iego pechop do podpory Rzeczypospoli-
tey / napatrzyliisny sie zacnych posiepkow / Dom swoy zacny / y
familia zdobiaczych / skad iako geste przenikaly serca nasze rado-
ści. Wesele jednak to w coeste nam obroślio. Mniejszy jest we-
sela nigdy nie wznać / a iżeli wznałszy / onego nagle a naduddenie
y spodziewanie rychley pozbyć. Ale co inż mowić mamy. Pro-
żne tu lamenty / prożne żale. Pan Bog dał / pan Bog wziął
Uciechimie pánstkie bedzie pochwalone. Co on w młodym wieku
cynam Rodzicom y starym swym oddawać miał / to ienni inlo-
derou stary w ostatnię rey vistudze oddawać (ach niesłyż) mu-
siemy. Dład wsysk ch rozerwione serca / promienie tez obfitych
oddawać (ach z takim żalem) wypuszczają. Rzerwione wzdycha-
iąc Nam za to že y Ich iżcę potkroni / z ktorych niektorzy
przytomni / niektorzy dia odleglosci miejscā nie bedacy / z zacny-
mi Rodzicami w ilnie żalujo. Tuż y ci pozostały przyjaciele / ser-
deczna żaloba / żaloba powierzchnia / y niegrubym płaczem y
kłaniem iżk na rzeteńczej wrażaj. Ktoż z nas nie baży / ktoż
zacnych potkrownych przyjaciol / przyjaciol y sąsiadow milych /

serdecz'

Mowy przy

serdecznym ſalem obciążonych nie wodzi : Kto żywotowych ſiąg
ſlużebnic / poddanych / plączem y lamentem wielce ſinienym / do
ſpoleźnego poſałowania nie jest poruſony : Ile obacić y zros-
zumieć moge / ledwieby ſie kto taki / w tym zacnym Kole znaſteć
mogli. Ale na to pāmiedzięc / że w wyſyce wyrokiem Bożym podle-
gli teſteſmy / mięre w ſalu zácherowac muſimy / záwarte zacnego
zmárlego očy inž na to nie patrza / proſny proch y zprochniaſte
ciato o to nic niedba. Pan Bog tylko ſam widzi / że ta ludzkoſćta
Wm. M. M. pp. do odrodźleſenia iest skłonna wſyka ga.
milia zacnego Domu zmárlego tego. Bogdayże y z żywotowości
nászej nle tak nieſezisnego Pan Bog na Wm. nie przywodziſi
a ieheli/co ſie roſytkim w ſmiertelnoſci ſylocym przycraſia cokol-
wielby takiego przypaſto / day Pánie Boże / abyſcie Wm. M.
pp. tak podpore y vežciwoſć mieć mogli / iakaſcie Wm. na
ten czas teraźnleyſhemu ſmiertemu vezyniliz / za ktoro vezyność
Ich Wm. zmárlego poſostali pokrewni y opiekunowie przgrodze-
ni / ni chleb ſałobny proſſo.

Taž Mowa przy Pogrzebie Panny odprawowana bydż može, we-
dług rozſadku mowiącego : oczym niſcey.

Druga Mowa o tym źc.

NJet dymo Wm. M. M. pp. że żywot náš iest iakoby nie-
lakie ſeglówanie z Abowiem gdy na świat wychodzimy ina-
częy ſie nie dziele / ledno iakobysmy ſie na laki Morze wydawać /
gdy z żywotā poczatek ſałczynamy / od brzegu iakoby iſć poczyna-
my / gdy żywot končzymy / do portu abo brzegu poſadanego / y od
Boga náznačonego przychodzimy. Ten naſzeſliwoſy / ktoro na
dobry port trafi. Ludzie báczni / pobohni / madrzy / opuściwoſy
lamenty / čiebyć ſie zwylki / kiedy z ich krwie pochodzący mizerie
światła tego koňca : a čieſsa nie inačey / ledno iako ſeglarsz do portu
poſadanege / przypływaſy / y nie bez przyczyny / peniewaſt co
na ydostonalſa poćiecha / gdy dobrze termin żywotā náſego koň
ſywy

Aktach Pogrzebnych.

czymy z żałieden/ a bez pochyby głowicek pobożny / na grobie
swoim napisać kazał :

Inueni portum, spes & fortuna valete,

Nil mihi vobiscum, ludite nunc alios;

Niedbam o szczęście świata, gdym w portu swego

Iuz. vsiadł : znaydai sobie Furtuno iniego.

Niemiasz tego zatrzymać / ponieważ szczęście igra z nami /
wobec natura głowicą a czasem plonina nadziela. To doskonala-
łość szczęścia na pernicych / dobrze umieć i całego hadu nie mo-
że dojść iedno ten co dobrze żyje. Poszedł ten zacny Młodzieniec
zmierły doskonaliści swoicy o które inacej się rzec nie może / te-
dno co że żył dobrze bo zmierł pobożnie. O tym kęs sprawy wieku
iego / chęć krótkiego świata / ostatnie iednac słowa umierającego
cego na pernicych nam koniec szczęśliwego lat swoich dokona-
żenia iawnie opowiedało. Uciek zatrzymy mu nieba / swym za-
nim do niego się zkrąpiąmy / czyniąc to / całego on młodocieis
swego poswiadcał : była w nim zarówno skłonność / częstowość /
posłuszeństwo / wiara / y gorliwość ku nabywaniu cnoty / była y
ochota ku sławy nabywaniu / była y skłonność do wiadomości i zez-
czyrońnych należąca z całego żywotu nie zakopali w ziemi / ale
prawym przykładem starszych y przodków swich idących / ni-
gdy opuścić niechciał / aby taki owoc pośadany / jako nieska la-
torosł seżuemu dobrego z siebie wydać mogł. Piekał Ich M. pp.
Rodzicy wiel zacnego Młodzienca i zmierlego prowadzili starsza-
jąc się o to / aby im w wszystkim podobny pozostał : iakoś nic się na-
tym nie omylił : bo do ostatniego terminu wieku swego / Bogu
powierności / rodzicom posłuszeństwa y wejrliwości / Panem swym
wiary / Oyczyszne miłości / y przytaciolom szczerości / statecznie
dochował. Teraś poszedł między Rzeba nieskończono do Króla
niesmiertelności W.M. ma bydż p. Thā / że w oczach Rzeby
pospolitey / w oczach zacne / o Domu y Jamilley swoicy / a niemal
wyskoczy prawle Korony / nie na rozpustę / nie na swięty wol / ale

Mow y przy

ná wárstácie staroy / ná postudze Oyczyny / ná obronie staroy fa-
milię swojey / zawsze zabawial. Nam przydzie z infexy mary
winęo ać počiechy Wm. majać za to / że nie mogac nad spodzie-
waniem Wmć dospelnić miarki oczekiwania. Wmć Dekretem Bo-
żym powołany bedac / temuż oczekiwaniu Wmć dosyć vežynie /
násycia sie da Pan Bog oczy Wmci / násyci sie y požadána cnota
látordis Domu tego roskoša z čegomu / iako przyjaciele / Wmci
vprzeymie ſyčymys.

Mowá przy Pogrzebie Panny.

WTym nászym spolnym ſytu M. M. pp. wiele nam rze-
czy počiebnych y świętych Naturā výrezyta / y iakoby
w taki wianek z gromadzistą Frymakiem iednak iaktuei z nami
postepuje; raz smutku / drugi raz wesele / dzis beżesćia / lutro
przygody / teraz ſywoć / wnet potym smierci / wygloďać Paże.
Cle dźiwewać iednak musimy ponieważ w tym porządek przed-
wiecznego pana wpatruimy. So iako wſelkiej počiebie naszej
rožnemu beżesciu / kāzdej niefortunie / y smietkowi / a nákoniec y
žyciu nászemu koniec jest náznaczony. Toi w tey zacney Smarley
Osobie / ktorey Dom zacnoscēs familiey. Uzbedew y Dignitar-
stwa / dźielnosćia Rycerstwa ozdobny / dzis me wie w tey zacney
kwitnacej osobie / dany Wientecbažymy nieśmiertelności. So
iako wiele sobie przyniosły sejescia / w wolnym y zacny Domu si-
wrodziwoſy / iako wiele przodkow počieb značnych doſtapiwoſy
nikomu nie tāzno / tāk na starve Przodkow iako y natię cnoty / y
spánialosć młodym wiekiem y wonnosćia Cnot y pęſtepkow vež-
ciowych pātrzaczem. Cle warpliwa / iako tey Domowi wiele
ozdoby w cnotach własnych obſtituacy przynosilā / y gdyby nie
był dekret pana nieśmiertelnego / wieleby byta przycyñic y ro-
množyc tāk požytkow. Uzcypospolitey mogla / niemniej y sta-
wyszacney familiey swojey. Wiele żalu iak utrapionym Rodzi-
com / tāk wiele smetku przyjaciolom / pokrewnym swoim smier-

cia swoj

Aktach Pogrzebnych.

čia swoja przyniośla. Jednak co rok tey śmiertelności wesztykim
ćierpieć stromnie przydzie / Ktorey ludzka sła ani podobać / ani
zprzeciwieć sie może. To nas wesztykich w tym czasie spolnie eś-
yć ma : że zmierała zacna osoba / aż powierzchnie przez odeszcie
swoje żalem pociecha iednak jest po krewnym swoim. Iżaliż
sie nie cieszymy y serdecznie nie weselmy / gdy krokówieck z śmiertelnych
ziemie obywateł / dżakki od ogu naszych / sa spolecznym
ziednożeniem y postanowieniem odblera : Rzec tego nie
możemy / wpodobal sobie k liebisci Oblubieniec iey kwinace las-
ca : to co według wpodobania jego było wżystk/y do swoy wieku
tey majątności przeprowadził. Pewni tego iestesmy / y tym sie
w tym odeszciu iey cieszyć wielce możemy / że sie temu Pańu wono-
ść cnot iey w młodości kwinacej wpodobata / ktorym iako w
dzieciństwie iako w potomnym / aż do teraznieszego wieku swe-
go / w dżieczęznych zapach / sliżno oczom pocieche / nie poslednia
Domowi o zdobie wydawała. Ich Mię zacni Rodzicy zweszty-
ka rota pokrewnych swoich żałobnych / to zasmucone Koło / w
ktorescie sie Wmę stawili / żalu y smutku nie pomalać wzywając /
Gó widza / śescie Wmę moi Mięciwi pp. w tym Aktie zakład
szczegorści i wprzymości swey pokazali / Kiedyście Wmę nie w
swoich sprawach nie sami sobie ale inßym żywicie : taki Wm. mis-
ley jest służyc przyacielowi / niżli wspominać kregego kiedykol-
wiek swego veźynku. Ależ w nim Wmę pewno nagroda mieć
bedziecie / y z nieba zapłaty / y od ludzi ludzkosci dostapicie : Je-
dnak Ich Mię, z tym żałobnym kolem pokrewnych swoich / przez
mie przyaciela swego Wm. M. M. pp. dżeknia / za ten ktoi-
ryście Wmę podieli / y drogi / nieważas / mieysca odleglosci /
odložywąsy. Oddając zatym wprzymość wſelaka / wzajemnie
życzą / aby nie taki smietnego / abo wiec nie rychto (bo temu wesz-
tykiem podlegamy) na Wm. y na zacne Domy W. moich Mię-
wych Pańow / nie przychodziło:

Mowá przy Pogrzebie Zołnierza.

Przeczące ná te pogrzebową Łoźnicę M. M. pp. ná Łoźnicę
mówię zmarłego Jego Młt p. C. przychodzi mi w spo-
mnięciu na słowa samego nieśmiertelnego Pana / które po wpadku
do pierwotnego głowiska rzekli Adamicz gđżes iest? Śacny Ojczy-
zny Państey Rycerzu zmarły gdżies jest / gdżies sie nam podział r
y także tu wypieka nadziejka Ekoroszny mili o tobie wiązrom dopu-
szczil roznice r Takie niektódy Walentynian na woynie sie wypatrzy-
wili / nad wypielich spodźlewanis do Domu sie wrócił / ale na
drodze gárdlo dał. Ofukala wypielich nadziejka / które go zdro-
wego wypiscy witać sòbie oblicowali / płakać musieli umarłego /
którego a prożno żywego czekali / zaczynały słuchnie y dzis na tym
halostnym zeszciu / rzec możemy. Dni nadziejek y żebosci naszych
we lzy nam sie obróciły. Odysy bowiem od oblicza naszego / nie
takim sie nam / takim sie spodźlewały / powrócił. Oby dorsi-
ndni nie byli / a sobie żywym byli. Śacny Rycerzu gdżies jest / ke-
dys sie nam podział r Bogdańsko byto z daleka o tobie skrychać / a
niżelicz tak na tle lako teraz z bliska patrzac. Ule takiego čie przeb-
krotkim czasem żanego Koła Rycerskiego przełożony powyprasz-
wile widział / gdżies ty lako Domu zanegotwery sławy przeszre-
galiac / Rzeczypospolitey sie zastuguiac / torn żacnych Przed-
kow twoich naśladować / lako czwii Rycerz w zwylkiet obie za-
woła gromadzie stanwał / Ule takiego čie po szesnawym z bro-
gi powrośeniu do Domu żanci potrwoni / nie takiego przyjaciele
żagliw / nietakiego Braciów tych Obywateli / wygladali / nie na-
takie sie przywitanie y przyjęcie twoje gotowali. Śacny Potomku
Ojczyzny Państey gdżies jest / gdżies sie nam podział / Ule to tak
halosne żaloszanie / y pytanie nasze / zda mi sie takobym go streszai
odpowiedziałisiego w te słowa: Ule pytacie mie gdżiem iest / y
żemu sie tak wielka w tak krotkim czasie na mnie odmiana poła-
żała. Domyslić sie śladnie możeście swego / co nam wypielikim w

Aktach Pogrzebnych.

Adamie powiedziano : Proches y w proch sie obraciſſ. Pod tym
prawem roſyſcy zardonno ſiedza ; nikt śmierci nie znaſtne. Kājdy
śmiertelne ſoſe musi ſalec. Uta mnie toſ ſrſto / y niezbity przys-
woley ſpadkiem przyrodzonym przyszedł, iſ ſiemie y prochem be-
dec / w ſiemie y w proch ſte wracame i wracać mi przychodzi ſle-
mi / to mała gliny breſe / ktorey mi byla do pewnego Haſſa naſy-
czyłd. Ute godziſlo ſie wolaſnosć ezyiey / gdy ſie tey w tunie vpo-
mianao / odmarowęc / ani ſie tego co przyrodzenie niesie zbraniac.
Kājdy glorięc vrođiwosy ſie na ſwiat / iako Personę w Heme-
drey na Theatrum wychodzi / ktora odprawiwosy rzece ſwoje / vo-
ſtepuje drugiey / a volcey ſie nie pokazawis. Tak y ta na tym prze-
ſirony Theatrum ſwiata ſego pokazawosy ſie / a powołania mego
personę odprawiwosy / mieysca y plecu drugim vſtapiſtem. Jakom
przyſtoynis na tym Theatrum ſtanac / Bog tuſ vznaly osobſil /
ałe y ludzie poſtomni ſadzić bedo. Przefawamy na tey odpowies-
dzielacny żolnierzu / a zwiaſcza na tym / coſ namieniſi / iſ w wyo-
braženiu zchodzi glorięc z tego twieckie. Coſ ſeſi bewiem ſywoſ-
tad / Komedyja. Scena quædam eſt vita noſtra. Iako ieden po-
wiebſial. Koſne ſtany ludzkie / Przelohenska abo poddāſſiwka /
wſytko co Komedyalne persony. Ute to ſezesliwy / na ktorego
Paſſko ſobe woſhono / ani tego miernia kondycya / ktorego iako
kariotka abo lichoſe ſak ſe na Theatrum ſwiata e ego wopravio-
no / ałe to ſezesliwy y pochwalały godny / ktory persons ſwoje we-
dług potrzeby y przyſtoyności odprawiſ. Tego rozumiu zbruego
bedec / iako iazy / iako ieden / ktory vniſerat / rzekli do przyjacieli
ſwoich / zyliswry ſie dobrze z persons naſha popiſali. Satinę personam
noſtram amici bellę egimus ? Cikorzy okolo ſoſka ſego ſtali / rzekli :
Belle, bärza dobrze. Valete ergo, rzekli za tym / mieycie ſie dobrze /
a w tym vmarli. Ta tedy naoycie ſa śmierci poſiechā / ſe kto
cnocliwie bieg ſywota tego przepedziosy / poſzieweni sprawą /
mi ſywot ſwoj zapisęſetacie. Wſytko nam to ſakoma y nieubia-
gana śmierć obbiera / od wſyckiego vſteponać kaſe / ale cnoty

Mowy przy

czyiey y godności vmorzyć nie może. Wołej się od oczu ludzkich
wmyka / ale ona przecie na pamięci ludzkiej zostawa / y wieczno-
ści sie rowna. Bogactwo święckie / roskosy / Przedki / Dignis-
tactwo / y zgoia roszczie doczesne dobra / słabo się na nas / nie
inaczej iedno iako na słabey y zgnitey nici wileścia / y snadno ta-
koma smierć zebrać co s nas może / ale cnotą ruszyć sie iey nie da-
bo do zmärlego dusze nierozdzielnie przystala / y z ntey nie przer-
wanej wieczności nabyla. Jesli kto cnotliwie y pobożnie ży-
iac na slawie nie robi / prożno mu stupi rzeża / prożno marmuro-
we Groby kija / prożno obręzy / by namisternieyss / malius i Bo-
rosztycka paniacka iego / y z nim pospolu w ziemi sie zagrzebie. Sunt quorum non est memoria, perierunt tanquam non fuerint. Po-
wiedział Miedzec. Sa ktorych pamietki nie mały / zgineli iako-
by ich nie było. Robili na slawie dobrze y cnotliwie nieboszczyt-
żacy przed oczym i nazzymi pole, ony : co mu každy by na wiole-
sy iego nieprzyjać iel przyznać musi. Inimici eius sunt iudices. N-
dlategoż z przystyna pochwala rzec sie o nim może i iż na krot-
kiej żywoty swoje Rondycyey dobrze y slawonie persons swoie od-
prawili. Zeznawa to y samá milosc Winciorow moich Mieciowych
Pánow / Ktorzy iakoście iego za żywotą milowali / y teraz po do-
konczenu krotkiego życia ie^o, teżescie oswiadczyć nie zamiechá-
li / nie respektując na trudy / odległość mieysca / y na zabawy
(bez ktorych z nas żaden nie jest) gospodárstkie. Za co nich Pan
Bog Wm. M. pp. te chęć y iaskie hoynymi počichami nagra-
dzi. Ich Miecioweni / w tym pociesznieyssym Winciom
mym Mieciowym Pánom odslugowac y odchęcić gotowi / przez
mie, za te vstage / uniszenie dżetuic.

Mowa przy Pogrzebie zmärlego Małzonka:

I Et to niepochybny kres každego człowieka / Moi M. Páno-
wie / że každy ktory na świat przychodzi / zchodzić mu z niego
gdy

Aktach Pogrzebnych.

gdy czas przydzie potrzeba / umiec musi kazdy ktokolwiek sie
na swiat rodzi. Ale umiec slawnie umiec dobrze / umiec po-
rzadnie / tylko sie dobremu przypisuje. Sila ich zyzy sobie tego/
ale rzadko kto w to potrafi / sliski plac zchodzacego czlowieka / ie-
donak ze przecie dobry zywot / cnotliwe postepki / nie moga jedno
pobojna swieta smierc sprawic. Naszego zmarlego zywot / kto-
ty przed ozymi nazzimi w soju niesmiertelnym jest polozeny /
iaki byt nikomu nie calno / ten umar na swiecie / zyiac statecznie
w porosiechny Wierze / szerecy / Oyczynie zyciowy / kram tego
obywatelewo owo zgola umarli stateczny / szery / zyciowy. Byl
zawise gorowy dla Familley zywot / dla Oyczyny destakki / dla
slawy to obote dla Mlity roszko polosy gotow. Od niego sie
vezyc mogt / nie tylko osieblii Katholik Zelum Religionis / ale v
doskonaly Polityk tak ku Rzeczy pospolitej / iako y ku de stocenstwu
statecznosci. Namy czego Moli M. Panowie zadowac / polegi
nam przyjaciel y wzor / y przyklad przylazni. Prosilismy na ten
zalosny Alt ale szesliwy / starci sie kazdy z Mm. iako wielki
przyjaciel. Godzen ten byt czlowiek y od swoich milosci / y od
obcych poszanowania / y od cudzych zachowania. Umial Skry-
ptorowi diskursem domowym y racyami dogodzic. A nadew rosz-
ko co cnota roskazala / bez respektu / bez trwogi / bez boiagni / ta-
zdemu rzec prawde z przyrodzenia umial. Pietny jest Szlachci-
ca przymiot z emilosci / ale emilosc z rozumem jest to dar nie-
biecki. Zchodzi ludzie M. pp. rozmaitemi przypadkami / ale
znisc w dezech Panstkich / znisc na widoku ludzkiem / znisc in The-
atro Republice / znisc bez przygony / znisc w ludzkiej milosci / jest
wielka istka Boja. Szedli ten zacy zmarty / wiem ze przyacio
tom vlochany / wiem y to se Familley swiecie mily / a wiem ie-
szej bom znat Qualitates iego / ze Oyczynie potrzebny y godny
byd z mogl. Satuitemy go iako cnotliwego / nie zadowac trudno.
Ale y M. M. M. p. skusnie zaliutesz / nie przeto ze Malzaneb /
nie przeto ze wierny y vlochany / ale ze godny y wielkiego v nas

Mowy przy

był oczekiwania. Ale coś czynić r. by się w roszczęści ten pobożny duch / by się odzupić tak pobożne dials mogie / przyłożylibysmy w skarania / złożylibysmy sie na to wphyscy. Ale Stat sua cuiq; dies, stat & ineuitabile fatum.

Ma kázy zamierzone dni żywota swego.

Nikt nie wydzie Dekretu niemuchronionegor

Cos nam tuż czynić przylbje / ledno Wm. Mym M. pp.
że te ochote w laski / skorascie Wm. ninaż nie respektuac / pola
zall / na ten Alt sie żalosny starwiosy / podzieliwość i nich pan
Bog zdarzy / aby ta chęć w lasku za pogoda pociesnileyss. Wm.
odslużona bydż mogia.

Mowa przy Pogrzebie Małżonki zmárley.

Dobrze Etorya Philozoro powiedział / że dials nasze wpad-
kowi w skarzeniu podległy i so rece śmiereelne nic niesmier-
teinego na świat niewydaly. Gleich obſtowis czlowiek w bogaci-
ciach w dostatkach wſzelakich / smierć lednak na to nic nie re-
spektuje; A to nawieksza / chęć peten cnot bedzie / ona w na to nie
patrzy / nawet w niewinnosc same na chwile Deßregens w wyro-
kiem Zaynyszego Pana znosi. Dgola colokwiek maledzy pier-
wszym w ostatnim dniem na czlowieka padnie / ze z nieperowna lek-
so iżelsi na nedze w molesye patrzymy / w dziecieciu dlugo cierpli-
ce co ewida przynosi niewczasu / lesli na bieg preskociliat oczy o-
broćimy / w stanowu wſzelkiemu przylko znosić vſzczerbel tego w-
cym sie na ewieciekochas. Stad ieden nie od rzeczy powiedział.

Iesli dlużczy nie moga żyć na tey niskości.

W źelki wiek dokonaniem mam swoicy starosci.

Na ta zacna Panı Corka obndrow Redžicoro wſelkich záſtu-
konych w Koronie naszej / chásu swego dopedzili w zacności / w
cnotach / w bogobojnosći / w posłuszeństwie / w cierpliwości /
w niewinnosci. Tačka niewspłniwie Wm. na te ludzkość pa-
erzec w Bogu prosi go aby tey Chrześcianstley / ktora tey odda-

Aktach Pogrzebnych:

wali raezycie / powinnosci zapłacę bogostawienstwem swoim / y
pomyślnymi pociechami nagradzał. Swyli ludzie malowali
Dziady zwycieli Oycami wyrodzić przedsiady / zwycieli w Kroni-
kach wspominac Rodzice. Ja nie rozumiem / żeby tego przytym
Akte iaka potrzeba była / bo które są zaciności / godności / z za-
slug Domu tego / iarono to wosyckim Wm. żal Wm. w sercu
świeży / a leżże nie dobrze osiącone oczy nasze wspominac nie do-
puściąsia. Oyci jednak swiejo śmierkiego we dniu nie lat; ale wie-
kowy godnego dobrzescie Wm. zmarł / zaryzala go żałosna
śmierć świata / zaryzala jego pobożności / zaryzala wiary y se-
rości Oyczynie / zaryzala całosci / y stanu obywatelem kraju te-
go / wuknela pokrewnym wprzymiosci / powinnym staterzności /
obcym przychylności. wosyckim w obec szeregi ludzkosci. Projno
dalej rozrzeroniac / raegey to przypomnie. ezym ieden philozoph
wybijat żal niektorego Krola / a żal taki w ktorym miary nie zachो-
wał powiedział mu masz wiedzieć / że gdy małżonta twoja dzie-
lita istniały miedzy wobswod / w osobie stanęły w bogiego duszy
nieprzyjaciel. ktorý sie śmierkiem być miłował / prosit aby mu się
z onego podziału celowiel dostalo: aż na predce inż podział na-
znaczony Wboszni rozdawosy / uśc przy sobie nie miał / eżekac mu
kazal. On eżekac niechcąc prosił aby mu te eżesc dał / ktorą bywa
przy śmierlych eżyniona / to test lament y płacz / co gdy mu on poz-
wolił / w kontentowarosy sie tych trzymał ktorzy płacę y nárzeká-
niem honoru tego żanowali. Wm. M. M. p. także y wosyccy kte-
ry żale śmierci tey Osoby obciążeni iestesmy / niewyrządzamy mu
honoru tego / ale iniegey przeszragamy rady Broda madrego kte-
ry nas tak wpomina : Modicum luge super morium tuū. Do Wm.
M. M. M. iwi p. mowe swoje obracam / ktorzyscie sie na ten
Akte żałosny stanowić raezyli / prace y trudy swoje na stronie odlo-
żywośy / Wm. Ich M. I. przez misie / pasterzac na te bezrośc Wm.
uniżenie dziekuja. Ma żacny żałzonek pozostały wespole y z po-
krewnemis swoimi / w tym żalu swoim / nieakcie frasunku ulżeniu

Mowy przy

widząc bowiem po tak zacnym gronie Wm: że y przodkowie
domów tych y my sami Non cum vulgo qui utilitates amicitia pro-
bat, wielko chec y laskę zawięznic. Ale z takimi ktorzy y slace-
gnoscznata / y w nocy szelerosci zaszywacia / ktorzy iako prawdzi-
wi przyjaciele postepnia / sobie w czasie szesliwym prosbe / w
przygocie samey chec dobrzewolnie pokazaniecie / biezac na ratu-
nie smutku przyjacieleskiego / za co nie tylko y dziekujemy zobo-
polnie/ ale y Pana Bogá prosimy/ aby nie taki żałosnego na Do-
my y Osoby Wm. nie przewodzil. Owszem bogosciewi istotem
epatricie y pociechami żałanemi obmyślawaiac / żeby zeńczyli /
abyśmy w pocieszeniach petrzebach Wm. M. M. pp. te la-
ske odslugowac mogli.

Mowa przy Pogrzebie Wdowca.

Niewiem aby sie kto znalazł w tym teraznieszym żałosnym
našym zgromadzeniu/ M. M. pp. ktorzyby patrzac na te
żałosna processja/ nie przyzwolili żemna wespół na te slawa. Coż
człowieka śmierci odkupić r coż go z ostatniego razu podzwignać
może r jeśli zacnego L. y zachosć wrodzenia / y cwieżenia Bego-
boyne / y zwolnienie familię / wychewanie pobońe / obyczaje
wyposażewane / rozum doskonaly / y chaty doewladezone / nie ra-
cetowaty. Coż tedy kogo śmierci edeymie r Dostyc ten mawia
domosći rzeczy w sobie / dosyć milosci ludzkiej / dosyć potegi
z rodzenia / dosyć przyjaciols / dosyć dosłarkow / dosyć w Bogá
y w ludzi laski / wszystko miał przy wielkim sercu swoim / cekol
wiek do dobrego y pożciwego życia mierwi zacnetu mieć sie
godzi. Ale coż to wszystko pomogło r śmierć nieniszta iako na
najniższe chary / tak y na wysokie w royniose Palace sie poruya.
Oto wytracila zacney familię blone / moje rzeczy Krystalo-
wa / przez ktorą Pana iacho było wszystkie defekty w Oczynie
w Domu y familię / zarówno obaczyc mogł. Wytracila staroży-
tej filar Domu zacnego / wytracila (morie) pocieche krenych

pedpo

Aktach Pogrzebnych.

podporę pow innych wsparcie przyacieli / nadzieje nasłdujące
otuchę szczęśliwych i wypiętnyzych slugie. Wszystko o jeden raz o
jedne godziny i minute wpadło. Dał się niedopuszcza gorszy i mnie
szczerej przyjacielowi jego mowa / i tez zacney gromady słuchac-
niem: Bo ktoś godnego wielkiego cnotliwego człowieka nie żałuje/
iesli Gdyż zaznaczy przecie przyaciela misie / iesli o przyja-
ciela niedba / przecie ochoty żałuje / iesli obojętna nienawidzi /
przecie sumienia strzeże. Ale przy tez zacney gromadzie nie po-
tym dyskutować. Ja widzę / że nie jest ten przy Dworze Państwim
obyęzny / żeby się cokolwiek za slug w spominac misie i ponieważ
samy skutki rzezca samego wspaniale tego za slugi w spominanie. U
ten czas Ich M. pokrewoni wnijenie dżekua W. M. pp. za
takiey dobrozynnosci przykład y za takiey ludzkości oswiadczes-
nie. Bogdajże potreronoscia i przykładem w potomstwie swym
ten zmarny żył syna. Dżekua i powtore Wmciom wspanilem
swym i własnego Domu swego imieniem / żeście sie Wm. do
tak żałosnego aktu nie lenili stawić. Zawarte zmarte oszy inż na-
to nie patera / prożny proch i sprochniałe ciało o to nie dba / ale
Bog sam widzi / i ludzie znają; także ta zacna Familia w kol stro-
jaca / te ludzkość Wm. wodzicznie przymuie. Uciech zdarzy
pan Bog / żeby nie w takiey potrzebie Wm. stały mogli. Uciech
zdarzy / aby nic tak nie szczęsnego na Wm. nie przychodzilo / ale
iesli co według ludzkiego przypadku przypadnie. Uciech niosią-
tek zdarzy / aby każdy z Wm. takie misie leuamen ciezkosci swo-
ikey / iżko dżis ten zmarny z fasti Wm. M. M. pp. odnosi.

Mowá przy Pogrzebie Wdowy.

W Jele rzezgy wrażnia na tym świecie mądrzy ludzie / Moi
Mieci i pp. porządniejszego i prawdziwego nie wpas-
trzyć nie mogli iako to / że wspanicy z kadezmy posili / w tez sie obro-
ćić masiemy. Opacrowali to nie bez przyczyny abowiem widząc
niezastępcość nieba / której za wspanialność obrotów iego oba-

Mowa przy

czyli / vznawali to / widzac sprzedwoką nadwotlenie głose te-
chy pod Niebem bedacych / że człowiek z Matery skazitelney
spiedzony / w taką Matery znowu sie obracać musi. A iako
względem rosnosci wykształcenia / rosnę też Matery
przyzdroślenie ma / w óz doby swoje według niej odprawne.
Napierwsza matery głowicka każdego ktoraby byta / rosnę-
mi diskursami o to sie uganiał philosophie; scic m' ie-
dnak przy onym Dekreće Vescim. Pulus & in puluerem reuerte-
ris. Bzec inaczej nie możemy o zacnej zey Maternie zmartery /
tylko to / co sam Pan niebieski w tym Dekreće determinował
Nieodnak jednak z szedków pewnych żadnemu stworzeniu / a oso-
bliwie głowickowi / który na rozbrazinie tego jest stworzony /
w którego malo co innieszych nad Alijoty wszelki / żeby nie miał
miec pomocy do deskonalości swieley. Szedki te sa nie inhe-
dno wszczęte zrodzenie przystorne rozechwanie enotliwe aż do
terminu żywota dokonanego. Co wzytko uważaśc przy tym
żalosnym aktie / inaczej rzec nie moż my o zmartery obiebie / tylk
że córka bedac z zacnych Rodziców obudziła wielkich / zastuszo-
nych Oyczysnie y Koronie naszej / gaju swego dovrzala / a bo-
goboyności / w cnotach / y w zacności / niepechybnie do infego-
stani za wola Boża przyszedły / w niewinności postuheniowie /
y cierpliwości / zarówno errata / dotad aż do wedlug Dekretu Be-
skiego osierocona / przez odescie zacnego y wiele w Oyczysie za-
łożonego gollallionka swego z tego ewiatą / tychże cnot wyżej po-
mienionych aż do ostatniego życia swego terminu / im dalej tym
bardszey przesz zegadla: wielka żałosc przynosiła pokrowym y in-
nym pozostalym przylacielsom swym tym przypadkiem do kąde
z osobna należacym. Wielka jednak y radość vlywająca smutek
terazniejszych. Wo mówiąc iako do nas wszystkich tak osobiwie do
zacnej Familię swojej. Dzis niente a inro tobie. Dekret paski
jest nieodmienny według ktorego termin každego na świecie żywioł
na rekach swich natérminował. Patrzac tedy na przygodę moje

wy nay

Aktach Pogrzebnych:

wy namiszy przyjaciele moi/ nie mnie/ ale grzechow dla których
nas to potyka żalucie. Starcet od mewy odstapiwshy/ coś nam
piąć y żal nasz pomoc moje / choćbyśmy cebrem iż y nasze wylee
wali/ choćbyśmy y serca swoje na owo adęczenie żalu krakali/ de-
kretu Bożego przelomić niemożemy. *Omnibus hominibus consti-*
tutū est semel mōrī. Powiedział leben z ludzi ewangelich: Wszystkim
(prawoi) ludziom posłane wiono iesi raz umrzec. Raz ta za dekretem
Bożym umarła z żywia i ednak w potemstwie / w cnoty / w
sławie / według iey rociw szczęsnia / kwitnacym / zkład pocheche po-
krewni roszcji matny / iey iż szczęscia tego / do ktorego niewol-
pliwie tuch iey poszedł / niezawiszac. Nam y ztad żalu naszego
niemalie spokojenie / gdy ochote y wszezymość Wniebowziętych moich
M. pp. w tym zacinym zgromadzeniu gromie widzimy / Ktora
niech Pan Bog M. wszystkim pochechami nagradza / w dlu-
gim y szczęśliwym / drowiu chowac. My zaś zebopolnie / na-
jedanie y roskazanie przyjacielskie / M. bodaj w pochechnych
sprawach odslugować gotowi iesiemy.

Respons na Mowę Pogrzebową, od strony wezwanych.

Iest to ta naszā lichota śmiertelności / co przedki a niespodziewa-
wany kowiec na každego przychodzi / ma przecie apparençya
swoje a w wielu swych szczęliwościach ma silarzeczy / co iakoś
pamieć śmiertelności i obza / ma wrodzenie Chrześcijańskie
ma wychodzne bogoboyne / ma ćwiczenie pobożnej zacność
Domu zawiadanie familię / ozdobe przyniotech / godność na-
uk / miłość ludzka / iście Monarchów / a co wszystkie przehodzą
szczęśliwości koniec dobry / Szczęscie tego Pan Bog błogosław
komu to wszysko oraz ba na ewiecie / ba y na iście swa z
matki go wywodzi / y w iście go swojej chowā / y w iście go
swa bierze / co wszystko żaliącym y frasobliwym nie lebdało.

Mowy przy

vymuse Błopotu / y nāyperoniey lubo rożnie żałosnych z serca tego
zmārlego żaluiacych W.M. iednāt M. M. p. żalu iako przy-
cielk żaluemy / upatruioc niesmiertelnościego znak / vby-
wa żalość / y roźnieca sie dobrego konca appetyc / Bo iako /
dobrze Jego M. c powiedział / patrzmy cęgo temu enemu Szla-
cheticowi ad bone beatęg viuendum niedostawalo. Vrodził si-
w Chrzesćiaństwie / vznial Bogą wychowali sie w boiąni jego
a to z strony duszy Obrociłszy sie do ciała / cęgo nie miał / nie-
chay y nieprzyjaciel / telsi ktoryste / sluzi. A za nie w staroży-
tnym Domu / aza nie z przednicy / tak enota iako w Herbec / ga-
mille y / aza nie ozdoba przymiotowa / aza nadżelsa przystey / kto-
ra w nim znaczenie kwoitnela / godnośc / aza nie w miłości ludz-
kiej / aza nie w lásce piękna swego / Tylko tego niedostawalo /
aby do zacnego zrodzenia sławnego syęzja / starone dni swoje skoń-
czył. Otoż koniec. A moje byd / ktoryste peronieyszy starwy vnię-
ciar / drudzy inter patrios lares vnięcia z bytkiem / vnięcia w
Ridach / vnięcia projnych hukatów bogactwo. Ten in Theatro
wszystkiego świata / ten w dobrej lásce / w stronności / ten w v-
miarkowaniu młodości / ten suciac stary / w młodym wieku /
paściwośy sie na to morze przygody / dla piękney kupy z wiasney
choći swey w oczach pana swego / w oczach Dycyzny Królowi
skując / Rzeczypospolita dźwigając / dni zawsair swoje / a zawsairzy
młodym na przykład / starym tu podźwieleniu. Cieszymy sie tedy że
lubo predko od nas / obfiti iednāt korzyścią / do Tworcy sie swego
wroćsi. Po coż lamenty / po coż frąsunieć żayżeć tego / ba čie-
ſyć się rącey / że aco w nieskończonym wieku / doskonala ochota
doskonałego dōsiedzięszcza. W.M. M. M. p. sam zostałeś
y z tego y z swego dżedzictwa / przyaciolom spolegnosc szę-
ścią / Rodzicom počiechę / zacnością / Królowi w posługe sta-
technością / Rzeczypospolitej w ratunku / miłością wiel / iakoż
pożał / y postępli z dobrymi. A my syęzac tego wprzod / aby
R. p. počiechę żałosne otari W.M. oęzy te nasze / vprzejmość

przyja

